

német márkák
sztrák silling
frank 110.70-
30.

SÁROK
Balatonendréd,

Aszód (állatvá-
ntes, Veszprém

redett szavak
k. — Üzleti
rifa. — Fel-
éggel szolgál-
téseket este
kiadóhivatal.

32-12.

ás

24 órát 6.—
ötletnek szü-
ny félév alatt
ssuth u. 41.
543

éle

te
y beteg asz-
mléktárgyát,
rát a Szent
vagy Csapó
ívűt becsüle-
le vagy a
kiadóhiva-
77

ist,
lakások
t bútorpara-
és szőnye-
cyanozását,
lyiségben
gel végzem.
patkányszer
ossuth ucca
220

ték okmá-
megtaláló
2645

ó,
nérműben
értéért ajánl-
13. hátul az
128

PBAN
RT

60 filléért
tavas

T É S T
AP

ssa nálunk
ét napon-

apró-
ered-
z.
GETLEN

kiadásért
te.
Debreceni
lat.
Károly és
Debrecen.

m!

Debreceni független Újság

PÉNTEK, 1935 JÚLIUS 19. XXXI. ÉVFOLYAM 162. SZÁM. 6 fillér

politikai napilap

Valóság és játék

Szédületes méretekben állott fel királya előtt az angol tengeri haderő. Ha a hajóegységek egymás mögött vonultak volna fel, több, mint ötven kilométerre húzódt volna. Szédületes méretek, szédületes arányok, a hajóregiszter, a tonna és ágyúpark szédületes adatai emelték nagyszerűvé ennek a díszbemutatónak egyedülálló monumentálisát. Nem volt a világon még olyan tengeri ütközet, amelyben ennyi hajó, ennyi ágyú s ennyi ember vitt volna részt, mint amennyi ennek a felvonulásnak királyi fényét a felülmulhatalom és legyőzhetetlen hatalom dicsfényével aranyozta be.

És mindez ha még játék lenne, ha úgy tartoznának a királyi udvar fényéhez, mint a hermelinpalást s a királyi hatalom méltóságához, mint a korona. Ha mindez boldog játéka lenne egy népnek, aki a mások szárazföldjének és a maga tengereinek korlátlan ura s aki hatalmának korlátlanágát csak bölcsességével és józanságával fekeztí. Ha mindez dísz volna csupán, ragyogó játék, egy világbirodalom fényének és hatalmának ékessége s a világ lehatalmasabb s hatalom nélküli urakodójának hatalmi jelvénye volna csupán!

De nem az. Vagy legalább első rendeltetésében, céljának és kötelességeinek közvetlen értelmezésében nem az. Minden hajó, minden ágyú, minden ember, minden zászló és minden csavar, a gépeknek minden szelepe, minden szálkája, minden molekula az ágyúóriásoknak gyilkolásra van rendezve. Mint a baktériumokból tenyésztett tájkép, olyan lehetett a mai felvonulás képe is. A halál leghatalmasabb és legzseniálisabb, legnagyobb költiséggel és legtöbb áldozattal megszerzett hadserege tartott felvonulást az élet birodalmának királya előtt. Mi tette megrázóvá ezt a felvonulást? Nem az emberi értelemnek, találékonyságnak, kitarásnak s az emberi kéz munkájának teremtő összefogása, de megsejtése, érzékelése, tudatosítása annak az erőnek, amit az angol flotta a halál szolgálatában kifejezni képes.

S mindez most nem pesszimista hangoltság haláltáncos játéka. Mióta a világháborút befejeztük, azóta nem távolodunk, de minden egyes nappal közelebb jutunk a világháború újrakészítéséhez. A egész világ úgy él, mint a magát ártatlannak tartó elitét, mint a perét igazságtalanul elvesztett alperes. Hogy a legyőzöttek nincsenek megelégedve a háború utáni parancsbékekkel, az csak természetes. De nincsenek megelégedve a győzők sem. Az egész világ egy szörnyű perújításra készül s a politikusok, mint gonoszul lelkiismeretlen ügyvédek, rábeszélnek, meggyőzik, bátorítják, igérettel csábítják a világ népét erre a perújításra. S a hatalom valutájá-

Abesszinia utolsó csepp vérig harcol függetlenségéért

— jelentette ki csütörtökön az abesszin császár a parlamentben — Avenol tárgyalásai semmiféle eredményre nem vezettek

Róma, július 18. Az olasz lapok szenzációs beállításban számolnak be egy újabb véres határincidensről, amely már régebben játszódott le Eritrea abesszin határvidékén, a nyilvánosság azonban mindezeig nem szerzett tudomást róla.

Még június 30-án történt, hogy napfelkeltekor abesszin törzsek, melyek az éjszaka folyamán, a sötétség leple alatt Madra mellett átjöttek a határon,

megtámadták az olasz főhatóság alatt élő lakosságot.

A támadás hírére Dol határvároska olasz határőrsége készülségbe helyezkedett, az abesszinek közben azonban már megtámadták az egyik határerődöt. Dol határőrségét meg kellett erősíteni más helyőrségek csapataival és közös erővel azután sikerült az abesszineknek menekülésre kényszeríteni. Közben azonban az abesszin hordák, amelyek abesszin területről újabb megerősítéseket kaptak, az olasz fenhatóság alatt élő benszülöttek ellen valóságos büntető hadjáratot vezettek.

Az abesszinek válogatás nélkül gyilkolták a benszülötteket, pásztorokat, azok feleségeit és gyermekeit. Sokat közülük el is hurcoltak.

Négyezer marhát áthajtottak a hatá-

ron és különösen leányokat és gyermekeket hurcoltak el nagy számban. Az abesszinek, miután menekülésre kényszerültek, többé nem tértek vissza olasz területre, az olasz katonák azonban abesszin területen nem folytatták üldözésüket.

Bem, július 18. Az abesszin kormány azt a kívánságát fejezte ki, hogy csatlakozni óhajt az 1929. évi nemzetközi vöröskereszt egyezményhez. Az egyezmény a háborús sebesültek sorsának javításáról intézkedik. Az ügyben még folynak a tárgyalások.

Addis Abeba, július 18. Az abesszin császár ma szemlélet tartott a császári gárda csapatai felett, majd ezt követően a parlamentben elmondta nagy érdeklődéssel várt beszédét. Ebből az alkalomból a parlament épületében nagy embertömeg gyűlt össze. Abesszinia minden számottevő vezető egyénisége megjelent a parlament ülésén.

A császár beszédében mindenekelőtt azzal vádolta meg Olaszországot, hogy

Olaszország állandóan hangoztatott békeszeretete ellenére folytatja fegyverkezését abból a célból, hogy Abessziniát meg-

hódítsa.

Mussolini visszautasított minden békeajánlatot. Mindent megtettünk a béke megóvásáért — mondotta —, de a nemzet becsületének megvédése érdekében

visszautasítjuk Franciaországnak azt a javaslatát, hogy Olaszország protektorátust gyakoroljon felettünk.

Abesszinia az utolsó emberig harcol az ország függetlenségéért. Bár az olaszok modern fegyverekkel vannak felszerelve, az abesszin nép országát és császárat haláláig megvédi és inkább meghal, semhogy szabadságát feláldozza.

A császár beszéde végén felhívást intézett népéhez s arra kérte, hogy társadalmi osztály s valláskülönbség nélkül tartson össze és ha kell, együtt haljanak meg Abesszinia szabadságának védelmében.

Genf, július 18. Az olasz—abesszin ügygel kapcsolatban a Népszövetség főtárcái hivatalában már készen állnak a tanács tagjainak szétküldendő táviratok. — A meghívó táviratban arra kéri a tagokat, hogy

a július 25-e és augusztus 2-e

ban már előlegeket is vesznek fel megbízóiktól.

Senki sem tudja, a szerződéseknél és megállapodásoknál milyen szövevénye burjánzott el azokban a titkos konventikulumban, amelyekben az európai politikusok térsakat verbuválnak népek számára a háborúra és békére, a támadásra és a védekezésre. Senki sem tudja azt sem, hogy a kialakuló frontok hogyan fogják érinteni azoknak az államoknak érdekeit is, amelyek nem vállalnak kezdeményezést abban a szörnyű perben, aminek perfelvételi tárgyalását talán most készítik elő a barbár népek és a barbár erkölcsök. Valamikor a vidéki lapokról mondták, hogy semmi sem könnyebb, mint megindítani egyet és semmi sem nehezebb, mint egyet megszüntetni. S most a háborús készüldések követelik maguk számára ennek a tréfás megállapításnak igazságát a legvéresebb és legszörnyűbb változatban. A világháború kitérésé-

hez elég volt az a szikra, amit egy elvakult s fanatikussá lázított mérenyő revolveréből ütött ki, — ki tudja, melyik szó, melyik készülődés, melyik elhatározás forrasztja össze azt az áramkört, amelyik egy újabb világháború számára elegendő feszültségről fog gondoskodni. Olaszországban most jelent meg a nyolcadik mozgósítási parancs s a kihúzott kardoknak ezredévek óta az a sajátosságuk, hogy használat nélkül nem lehet őket hüvelyükbe visszadugni.

Az angol király a béke királya, de amikor ünnepel, a háború legfélelmetesebb és legmonumentálisabb eszközeivel veszi magát körül. Ünnepeljük a háborút és háborúval ünnepeljük a békét, — ki hiszi, ki reméli azt, hogy ebben az atmoszférában a béke vágya megerősödhetik s urrá lehet még az a meggyőződés, hogy nem a halállal, nem pusztítással, nem az egymás legyilkolásával kell megoldanunk azo-

kat a problémákat, amelyeket a halál és pusztulás tett megoldhatatlanná. Vannak helyzetek, melyeket csak fegyverrel lehet megoldani, de ahol a bölcsességnek, a tudásnak, az értelemnek volna szerepe, kötelessége és hivatása, annak megoldására még Nagy Sándor gordiusi csomót kettészelő kardja sem vállalkozhatik.

Ma nem lehet lokalizálni veszélyeket, mint ahogy szérűskertekben nem lehet lokalizálni a tüzet. Orkán dül ma Európa felett, elég egy fellobbanó gyufaszál ahhoz, hogy lángboruljon minden. Amikor a világ piromániás lett, mit használhatnak akkor a bölcsesség tüztől? A világ ma hadijátékokban gyönyörködik s talán mást érték és most, hogy a szezon vérista irányzat lett az urrá történelmének színpadán s hogy az élet és a szípad között más különbség nincs, mint az az egyetlen, hogy a színpadon látjuk azt, aminek az életünkben botoran és vakon megyünk neki.

reggel felke-
léskor egy pohár természetes „Fe-
renc József” keserűvizet, mert ez
mindig alaposan kitisztítja és méreg-
teleníti a gyomorbélcsatornát s ezen-
kívül az emésztést és az anyagcserét
is jótékonyan befolyásolja.

.....
közötti időben kitűzött tanács-
ülésre

tartsák magukat készenlétben.

Páris, július 18. Azok a remény-
ségek, amelyeket még szinte a leg-
utóbbi órákig fűztek Avenolnak, a
Népszövetség főtákarának London-
ban és Párisban folytatott megbeszél-
léseihez, mind füstbe mentek. Még
azokon a helyeken, ahol végig ked-
vezően ítélték meg a helyzetet, nem
titkolhatják többé, hogy

Avenol tárgyalásai semmiféle
kézzelfogható és biztató ered-
ménnyel nem jártak.

Azok a diplomáciai tárgyalások,
amelyek Olaszország, Franciaország
és Anglia között a legújabb francia
kezdeményezés alapján folytatódna-
nak, beavatott körök véleménye sze-
rint csekély reménnyel biztatnak a
siker szempontjából. Két héttel ez-
előtt Avenol Londonban és Párisban
nagyon erőlesen kardoskodott az
ilyenfajta diplomáciai tárgyalások
folytatása, sőt egy hármass nagyha-
talmi értekezlet összehívása érdeké-
ben.

Ezt főképp azért tette, mert azt
szerette volna, hogy amikor az ügy
a hónap végén a Népszövetség ta-
nácsa elé kerül, — ami szinte elke-
rülhetetlennek látszik — a vitás kér-
dés megoldása már annyira elő le-
gyen készítve, hogy a Népszövetség
előtt minden komolyabb összeütközés
lehetősége ki legyen zárva.

Hogy Avenol ezt a célt aligha
fogja elérni, az beavatott körök
szerint, Mussolini szilárd maga-
tartására vezethető vissza.

A Duce, hír szerint, Chambrun ró-
mai francia nagykövetnek, amikor ez
Olaszország igazi szándékai iránt ér-
deklődött nála, azt válaszolta, hogy
Olaszország a most folyó diplomáciai
tárgyalásokat, különösen pedig a ter-
vezett hármass értekezletet nem látja
időszerűnek és célravezetőnek.

Róma, július 18. (Havas.) Mus-
solini elismerését fejezte ki de
Bonno tábornoknak, Olaszország ke-
letafrikai főbiztosának munkájáért,
hogy

6 hónap alatt teljesen átalakí-
totta Eritreát,

amely most abban az állapotban van,
hogy nagyszámú katonaságot elhe-
lyez és szükségleteit kielégíteni
tudja.

Lezuhant egy artistapár

Székesfehérvár, július 18. Tegnap
a késő esti órákban beszállították a
székesfehérvári Szent György-kór-
házba Szalay István és Szalay István-
né artistákat. Mindkettőjüknek keze-
lába el volt törve és súlyos belső sé-
rüléseket, valamint agyrázkódást
szenvedtek.

Megállapítást nyert, hogy Balaton-
szemesen előadást tartottak. Szalayék
hat méter magas kötéllel produkálták
magukat. Egyikük elszedült és lerán-
totta magát a másikat is. Mindket-
tőjük állapota életveszélyes. A vizs-
gálat folyik, hogy terhel-e valakit
felelősség a szerencsétlenség ügyében.

Göring szigorú rendelete a katolikus papság ellen

Berlin, július 18. Göring, mint a tit-
kos államrendőrség feje rendeletet in-
tézett a tartományi és kerületi rendőr-
főnökökhöz annak az ellenséges maga-
tartásnak az ügyében, amelyet bizo-
nyos katolikus papi körök tanúsíta-
nak a nemzeti szocializmussal és annak
intézményeivel szemben.

A rendeletben Göring kijelenti, hogy
határozottan elene van ma is a kato-
likus egyház elleni kultúrharc megindí-

tásának, azonban minden erővel szem-
be kell szállni azokkal az erőfeszíté-
sekkel, amelyeket a katolikus papság
a nemzeti szocialista állam leküzdése
céljából kifejt.

Ennek következtében arra utasítja a
hatóságokat, hogy járjanak el minden
törvényes eszközzel a katolikus pap-
ság ama tagjai ellen, akik egyházi te-
kintélyükkel politikai célokból élnek
vissza.

Erős ellenállásra szervezkednek Laval pénzügyi politikájának ellenségei

Páris, július 18. Huszonnégy órával
a Laval-féle szükségrendeletek meg-
jelenése után az állami tisztviselők és
alkalmazottak különböző szervezetei-
ben, de különösen a marxista szak-
szervezetek körében folyik nagy ké-
szülődés a szükségrendeletek elleni
tüntetések előkészítésére. A szocia-
lista szakszervezetekbe tömörült al-
kalmazottak szövetségei

péntken este az Opera előtti
térren tüntelést akartak rendezni,

a szakszervezeti vezetőség már ki is
adta a parancsot, hogy üzletzárás
után gyülekezzenek a Place de l'Opé-
ran, a belügyminiszter azonban minden
tüntető felvonulást betiltott.

A fortharcosok körében is érezhető
a mozgolódás. A frontharcos szerve-
zetek vezetőségei még nem szögezték
le állásfoglalásukat és egyelőre meg-
elégedtek azzal, hogy

szombat estére nagygyűlést hiv-
tak össze.

Ugy látszik a nagygyűlésen ki akar-
ják kószolni a tömegek hangulatát és
csak azután akarják a frontharcosok
álláspontját leszögezni.

Laval miniszterelnök szerda esti öt-
perces rádióbeszédét valamennyi lap

első oldalán hozza s a lapok hangoz-
tatják, hogy a miniszterelnök világos
beszéde jó hatást keltett.

A marxista lapok ellenben to-
vábbra is élesen bírálják a kor-
mány deflációs politikáját álta-
lában,

Páris, július 18. A sajtó a törvény-
rendeletek megítélésében tartózkodó.
A rendeletek közelebbi megvizsgálása
után kitűnt, hogy

a néptől kívánt áldozatok sú-
lyosabbak, mint ahogy gondolták.

A lapok elsősorban amiatt aggódnak,
vajjon a magánjövödelmek apasztását
követi-e megfelelő kiegyenlítés az
életfenntartási költségek olcsóbbodá-
sában. A „nagy sajtó” részleteiben
bírálja, de általában támogatja a kor-
mány tervbevetett intézkedéseit.

A jelek arra mutatnak, hogy a hi-
vatalnokok és alkalmazottak elkese-
redése miatt, akik igen nagy számban
vannak és akik nagyon súlyosnak té-
kintik a tőlük követelt áldozatot,

erős ellenállás fog kialakulni a
kormánytal szemben.

Parlamentári körökben a hangulat nyo-
mott.

Kétszáz évvel ezelőtt elmerült kincses hajót emelnek ki a tenger fenekéről

Helsinki, július hó. Egész Finnor-
szágban nagy érdeklődést és izgalmat
keltett az a merész terv, hogy a finn
partok mellett

kimelnek a tengerből egy több
mint két évszázaddal ezelőtt el-
merült kincses rakományt.

Egy régi orosz hajóról van szó, mely
1721-ben, az orosz-svéd háború ide-
jén szenvedett hajótörést. A kincsek
értékét, amelyet a hajó magával vitt,
250 millió pengőre becsülik.

Az orosz tengerészet hivatalos irat-
ai szerint a hajó azt a zsákmányt
szállította, amit az oroszok Svéd-
országban összeszedtek.

Négy nagy ládát töltött meg az
ékszer, az arany, az arany
és evőeszköz, amit az orosz ka-
tonák a svéd úriházból elra-
boltak.

Nagy Péter cár pénzügyei éppen roz-
szul álltak akkor s türelmetlenül vár-
ta, hogy az értékes rakománnyal meg-
terhelte hajó megérkezzék.

Az út nagyobb és veszedelmesebb
részét már meg is tette a hajó, a cél

közlebe ért, mikor borzalmas vihar
támadt, amelyet most is emleget a
tengerészet történelme. A hajó az új
orosz flotta egyik legerősebb egy-
sége volt s a legénység kétségbeeset-
ten küzdött, hogy megmentse életét
és a kincset, de minden hiábavaló
volt. A hegymagasságú hullámok

összetörték a hajót, amely egész
személyzetével és minden kin-
csével együtt elsüllyedt.

A tengerészek képzetét a tragikus
esemény után még sokáig foglalkoz-
tatta a tenger fenékén nyugó kincs,
többször meg is próbálták, hogy nap-
világra hozzák, de sikertelenül. A leg-
utóbbi évtizedekben azonban óriási
mértékben fejlődött a hajóroncsok ki-
emelésének technikája s most a siker
reményében kísérlethetők meg a 200 év
előtt elsüllyedt mesés kincs kihalá-
zását.

Azt sem tudták eddig pontosan, hol
fekszik az elsüllyedt hajó. De nemrég
felfedeztek egy könyvet, mely a
XVIII. század elején jelent meg s a
Balti-tengeren történet hajótörésekről

számol be. Ez a könyv pontosan leírja
a helyet.

Azonnal expedíciót szerveztek, bú-
várokat küldtek a mélységbe s kide-
rült, hogy

a régi könyvnek igaza volt: a
hajóroncs pontosan azon a he-
lyen fekszik, amelyet megjelölt.

A kiemeléshez hamarosan hozzáfog-
nak. A finn közönség különösen ki-
váncsi arra, vajjon tényleg olyan me-
sés kincs rejtőzik-e a régi hajóban,
amilyenről az egykorú iratok beszél-
nek.

Meghalt a dunáninnyi evangélikus püspök

Budapest, július 18. Meghalt D.
Kiss István, dunáninnyi evangélikus
egyház püspöke. A nagy emberbarát
és kiváló hittudós, igazi nagy pap
csüörtök hajnalban rövid szenvedés
után hunyt el. Szerdán a kora dél-
előtti órákban még kinn járt a me-
zőn és meglepődéssel nézte, hogyan
gyűjtik hívei az istenáldását. Nem
panaszkodott, teljesen egészségesnek
érezte magát. Ma hajnalban pillana-
tokig tartó szívgyörcs okozta a 71 éves
kiváló egyházférfi halálát. Temetése
20-án lesz a sámsónházai gyülekezeti
templomból. A szertartást Raffay
Sándor evangélikus püspök végzi, az
egyházról báró Radvánszky Aba fogja
búcsúztatni a halottat.

Eleky csoport

Ez az írás nem akar reklámot csi-
nálani annak a derék artistacsoportnak,
mely most a Gazdag-cirkuszban sze-
repelel.

Csak éppen el akarom mondani azt,
mit jelent ma tehetséges magyar artis-
tának lenni

Kiperdül a porondra négy derék,
szép nő, egy felnőtt férfi és két kis
fiú. Olyan remek produkciót mutatnak
be, hogy — bátran állítom — felveszik
ebben a szakmában a versenyt bármely
hasonló külföldi számmal, melyeket
csengő aranyakkal fizetnek.

Csupa frissesség, erő és ügyesség a
csoport és megható nézni azt a két kis
fiút, mikor dolgoznak.

A nővéreik izgalommal figyelik a
gyerekek munkáját és az anyjuk, aki
maga kutyaidomítást mutat be, a ma-
nézs bejáratánál reszket gyerekeiért.

Remek szám, amit Elekyék produ-
kálnak.

Megtudtam, hogy ezt a kitérő trup-
pot — Hajdúböszörményből hozta be a
cirkusz igazgatósága. Faluztak szegé-
nyek, mert manapság a magyar artista
sorsa faluzás, tányérozás, ha még olyan
jó „szám” is.

Megszűkült az ország — és zárva a
határ a magyar artisták előtt.

Ha Elekyék egyszer külföldre tudná-
nak jutni, világszám lenne belőlük.

Igy: szegényes magyar ruhákban
itt kell kínlódnia a magyar falvakban
és csak a véletlenül mult az is, hogy
most be tudtak jutni Debrecenbe.

Az Elekyék sorsa is: trianoni sors.

ürészpont

minden mennyiségben veszünk
NYOMDA, Piac u. 49.
Telefon: 20-18.

Százezer pengőt örökölt a fogházban egy fiatalember

Hús évvel ezelőtt tette ki az anyja, aki férjhez ment és örökségéből most 100.000 pengőt juttatott fiának

Budapest, július 18. Sikkasztási bűnperrrel kezdődött az a furcsa eset, amelynek főszereplője egy 21 esztendő budapesti fiatalember, S. Ernő. A fiatalembert egy nagyvállalat alkalmazta tisztviselőjének és S. Ernő megbízható, pontos alkalmazottnak bizonyult. Megbízta nagyobb elszámolásokkal is, így történt, hogy egyszer átadtak neki tízezer pengőt azzal, hogy a cég folyószámlájára fizesse be a postatakarékba.

S. Ernő átvette a pénzt, de többet nem jelentkezett a cégnél, a tízezer pengőt megtartotta és elszökött.

A cég természetesen feljelentést tett ellene és a rendőrségnek néhány hét múlva sikerült is elfogni a fiatalembert. A tízezer pengő azonban már nem volt meg. Kiderült, hogy

S. Ernő beleszeretett egy 18 éves úrilányba, akit megszőkített szüleitől és magával vitte Ausztriába.

A lány később azt hangoztatta, hogy nem tud távol lenni hozzátartozóitól, mire S. Ernővel együtt hazajött. A pénzt azonban ekkorára már elköltötték.

S. Ernőt Budapesten elfogták, lefoglalták és bevitték a Markó utcai fogházba. Pár héttel azután, hogy a fiatal tisztviselőt letartóztatták, a fogházban hivatalos értesítést kézbesítettek számára. Ez az értesítés azt tartalmazta, hogy

S. Ernő százezer pengőt örökölt.

Képzelték, hogy örömmel fogadta ezt a váratlan hírt a fogház magányában buszalkodó fiatalember.

Tisztázódott aztán az örökségnek a rejtélye is. Huszonegy esztendővel ezelőtt egy fővárosi bérház kapuja előtt síró csecsemőt találtak. A ház egyik lakója magához vette a gyermeket, akiről senki sem tudta, hogy kik voltak a szülei. Most aztán kiderült, hogy

a fiú — S. Ernő — egy fiatal úrilány gyermeke volt.

A leányt, amikor megtudták, hogy egy földbirtokos elcsábította, szülei kitagadták és nagy nyomora miatt határozta el magát arra, hogy kiteszi a kapu elé a gyermekét. Azt azonban megfigyelte, hogy ki veszi magához a kicsikét és így figyelemmel kísérte két évtizeden keresztül, egészen mostanáig. Időközben kibékült szüleiével, férjhez ment egy dúsgazdag emberhez, aki nemrégén meghalt.

Nagy vagyont örökölt, amiből azonnal százezer pengőt juttatott fiának,

aki éppen a legjobbkor jutott hozzá a pénzhez.

S. Ernő az örökségből kifizette az elsikkasztott tízezer pengőt és tekintettel arra, hogy a sikkasztás magán-

vadás bűncselekmény,

a cég visszavonta a feljelentést, az eljárás megszűnt és a fiatalember kikerült a fogházból.

Első útja ifjú szerelméhez vezetett s minden bizonnyal házassággal ünneplik meg a boldog happy-endet.

Meg akarta gyilkolni alvó férjét egy böszörményi asszony

A férj nem kívánja az örvényes rohamot kapott feleség megbüntetését

Különös eset ügyében indították meg az eljárást a hatóságok. Egy hajduböszörményi asszony néhány héttel ezelőtt idegrohamot kapott, felkapott egy nehéz szerszámot és rátámadt alvó férjére. A férfi azonban szerencsére felriadt s az ütést kikerülte. Az asszony örvényes csapkodott felé a szerszámmal és sikerült is néhányszor eltalálni a férfit.

A sértéseknek azonban nem lett súlyosabb következménye, mert a férfi felgyógyult. A hatóságok ekkorra már megindították a vizsgálatot az ügyben, de az asszony ura megjelent a böszörményi rendőrségen és bejelentette, hogy nem kívánja felesége megbüntetését. Az eljárás azonban hivatalból folyik tovább.

Párbajra hívott egy pesti hölgy egy férfit

Budapest, júl. 18. Érdekes és szokatlan lovagias ügyben indult meg az eljárás tegnap. A szembenálló felek: egy hölgy és egy úr.

Katona Lajosné alkalmazásban állott egy Váci ucai modellházban. Direktrix volt. Kiszolgált, kereskedelmilevelezett, könyvelt havi 60 pengőért.

A modellház tulajdonosa, Kemény Bálintné hónapokkal ezelőtt összetűzött a szöke Katona Lajosnéval. Szóváltás támadt közöttük. A direktrix fel akart mondani, de az akkori incidens elsimult, mert Kemény Bálintné kibékült alkalmazottjával.

Az elmúlt héten aztán újabb

affér történt a főnöknő és a direktrix között

valami ruharendelés miatt. Katona Lajosné szó nélkül hallgatta főnöknőjét és aztán, mint egy gentleman, sarkonfordult és otthagya az üzletet.

Katona Lajosné született Barna Aliz leánykorában öt évig tanult vívni Fodor István vívőiskolájában és hiába,

ha a leány pengét veszi a kezébe, nem felejt el soha, hogy tud a fegyverrel bánni.

Szóval Katona Lajosné sarkonfordult, gondolt egy merészet és nagyot,

elment két férfismerősehez és megbízta őket, hogy nevében kérjenek elégtételt Kemény Bálintné férjétől, Kemény Bálinttól.

A két segéd, P. S. és L. K. úr,

először megrökönyödve hallotta a megbántott úriasszony furcsa megbízatását, de aztán kötélnék álltak és megírták levelüket, amelyet tegnap este fel is adtak Kemény Bálint címére:

„Felkérjük felünk, önagsága Katona Lajosné úriasszony nevében, hogy felünkön esett sérelmért, amelyet neje önagsága, Kemény Bálintné súlyos szóbeli inzultusokkal követett el, megbízottait minél előbb megnevezni szíveskedjék.”

Így szólt a kemény levél Kemény Bálinthoz.

Katona Lajosné a különös esetről a következőket mondotta:

— Válfőfelben levő asszony vagyok.

Nincs, aki elégtételt kérjen a rajtam esett sérelmért.

Tudom, hogy furcsán hangzik az, hogy nő létemre Kemény Bálintné

férjét provokáltattam,

de hát más utat nem választhattam az ügy elintézésére.

— Milyen elégtételt akar?

— Azt, hogy Kemény Bálint úr azok előtt, akik előtt felesége súlyosan megsértett,

tőlem ünnepélyesen bocsánatot kérjen.

— És ha nem teszi?

Dobbant a lábával, haragosan veri az asztalt.

— Akkor megverekszünk.

— Hogy képzeled azt?

Használjon befőzéshez

csak DR-OETKER-féle BEFÜZŐPORT!

Elpityergi magát, aztán szepegve ezt mondja:

— A női becsülete mért meg fegyverrel a kezemben is megverekszem.

— És miért nem Kemény Bálint né provokáltatta?

— Én lovagias gondolkodású ember vagyok — mondja — és tudom azt, hogy a hölgyek tetteiért, kijelentéseikért és sértéseikért a férfiek felelősek.

Tankok a belfasti uccán

London, július 18. A legutóbbi belfasti zavargások szerdán egészen az esti órákig tartottak. Ismét kődobásokra, pisztolylövésekre és gépfegyvertűzésre került a sor. Egyesek fosztogatni és gyújtogatni akartak. Egy 11 éves fiút valamilyen lövés oly súlyosan talált, hogy kórházba kellett szállítani. A városba további katonai csapatmegerősítések érkeztek. Az utcákon páncélgépkocsik és katonai járőrök cirkálnak.

Elektromos karmester

Milos Rokos megvakult mérnöknek ez a találmánya nem a karvezetők gépi helyettesítésére szolgál, hanem lehetővé teszi, hogy a vakok ének- és zenekarainak vezetői könnyebben teljesíthessék nehéz feladatukat.

A látóknál megszokott vezénylési mód itt nem alkalmazható s ezért nagy munkát és figyelmet kíván a zene- és énekkarok világtalan tagjaitól az ütemszerű pontos együttműködés.

Az elektromos karmester" úgy segít ezen a hiányon, hogy minden énekes tenyerébe, a zenekari tagoknak alsó láb-szárára kis fémdobozt erősít. Elektromos vezeték köti össze ezeket a dobozokat a karvezető asztalkájával. Az áram bekapcsolására a fémdobozból két tompa tű emelkedhet ki. Az egyik tű a karvezető gombnyomására vagy gépi átkapcsolással automatikusan állandóan jelzi az ütemet. A második tű más jellegű vibráló érintéssel figyelmeztet a különböző szölamok vagy hangszerek belépésére, vagy hangerősségük változtatására.

Egy négyszölamú, 24 tagú énekkar már fel is van szerelve ilyen „elektromos karmester"-rel.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

port

gben veszünk
iac u. 49.
0-18.

Tűzhalál — a tó vizében

Ploesti, július 18. Nem mindennapi körülmények közt vesztette életét Stenescu Konstantin 80 éves férfi és 62 éves felesége. Az agg házaspár a Vega peroleumfinomítógyár mellett lévő tóban fürdött. A gyár az elhasznált peroleumtermékeket a tóba szokta leeresztetni és a tó vizén ez alkalommal is sok peroleum úszott.

A forró napon a peroleum erősen párologott és valaki figyelmetlenségéből egy égő gyufát dobott a tóba. A víztükörön úszó peroleum azonnal lángra lobbant és pillanat alatt az egész tó hatalmas lánggal égett. A két öreg embert még élve húzták partra, de kórházszállításuk közben, borzalmas égési sebeikbe mindketten behaltak.

Sokba került a lányos apáknak az idei londoni szezon

Az előkelő angol leányok társadalmi debütje mindig sok pénzbe került az apáknak, mert a debü fényes udvari fogadással szokott kezdődni s ezt ősi hagyományok szerint az estélyek egész sorozata követi. Az idej szezonban azonban egybeesett a királyi jubileummal, ragyogó ünnepségek egymást érték és most, hogy a szezon végétől az apák összeadták kiadásait, kiderült, hogy ebben az évben a debütáló leányok papái kénytelenek voltak az átlagnál jóval nagyobb összeget áldozni. Egy előkelő úr, akinek leánya ebben az évben debütált, a *Daily Mail* hasábjain mondja el némi melankóliával, hogy az elmúlt öt hónap alatt 3150 fontot adott ki, ami körülbelül hetvenezer pengőnek felel meg. Ez a hatalmas összeg fedezte az apa, az anya és a leány londoni tartózkodásának költségeit. Érdekes a kiadások részletezése. A vidéki arisztokrata család Londonban öt hónapra kibérelt egy kis butorozott villát 350 fontért s ugyanerre az időre a szolgáltatást fizetése 100 fontot tett ki. Az anya és leánya csak ruhára 1116 fontot adott ki. Az anya szabószámláján az udvari fogadásra készített ruha 37 fonttal szerepel. Csináltatott még az ascoti versenyekre két ruhát, továbbá hat estélyiruhát, három délutáni ruhát és köpenyt, két nappali ruhát, három emprimét és két házi ruhát. Körülbelül ugyanennyi ruhát kapott a kisleány is. A kalapok, cipők, kezyük, kizításkák, harisnyák és az öltözködés egyéb kellékei egészítik ki a ruházatkódás költségeit 1116 fontra. Az anya hetenként 87 fontot költött fodrászra és kozmetikusra, míg a leány csak 45 fontot. Az udvari fogadás után nagy estélyt rendeztek. Mivel a londoni villa erre a célra kicsinek bizonyult, kibéreltek egy nagy termet. Nyolcvannégy fontot fizettek bár fejében és a kiszolgálásért. A büffé és az innivalók 375 fontba kerültek. Virágokért 26 fontot, zenéért 52 fontot adtak ki. Az 50 terfés ünnepi vacsora költségei 75 fontra rúgtak. De ez még nem minden. Rengeg pénzbe kerültek a színházjegyek, az ascoti versenyek, a coctail partik, a bálók és a divatos éttermekben rendezett vacsorák. Ehhez járult még, hogy az állandó soffőr mellett éjszakai szolgálatra egy külön soffőrt kellett fogadni. A kiadás hátralevő része meghívókra, borraivalokra, illatszerekre és egyéb apróságokra ment el. Hetvenezer pengő... Borzasztó! Aki sajnálja a „szegény” apát, jellemezze.

HUNGARIA pensio

Piac ucca 59. szám alatt
augusztus 1-én megnyilik

Kitűnő konyha, mérsékelt árak,
szobák ellátás nélkül is. Szakszerű
diéták. Érdeklődni: Szent Anna
u. 9. I. em. Telefon: 23-39 sz.

Öngyilkos lett egy földbirto- kos, amíg a malomellenőrök könyveit vizsgálták

Megdöbentető öngyilkosság történt Körösszakáll községben. Spitz Sándor malomtulajdonosnál malomellenőrök jelentek meg, hogy vizsgálatot tartanak. Miközben a malomellenőrök a könyveket nézték, Spitz Sándor egyre feltűnőbben viselkedett, idegesen járkált fel és alá, majd hirtelen átrohant a másik szobába és becsapta maga

után az ajtót. A következő pillanatban a malomellenőrök dörrést hallottak. Átrohantak a szomszédos szobába, ahol átlótt fejlel, a padlón fekve találták Spitz Sándort, aki pár perc múlva kiszenvedett.

Az öngyilkosság ügyében vizsgálat indult.

Öt évig kerestek 2.5 millió dollár örökséggel egy szegény kovácsot

Newyork, július 18. A politikai események mellett is, amelyek nagymértékben igénybe veszik a közvélemény érdeklődését, általános figyelmet kelt az 59 esztendő s Starr Ábrahám lengyel származású kovácsmester szenzációs örökségi esete, Starr, aki nagyon szegény ember, sőt az utóbbi esztendők során olykor valósággal nyomorgott is és akinek hét kiskorú keresetnélküli gyermeke eltartásáról kell gondoskodnia, hosszú évekkel ezelőtt a lengyelországi Bialisztokból kivándorolt anyai nagybátyjával, Lossz Henrikkel együtt. Starr, akit akkor még Staravelszkynek hívták, Montrealba ment, onnan pedig Newyorkba költözött. Nagybátyja Afrikában telepedett le. Eleinte még irt unokaöccsének, de már húsz éve egyáltalán nem

hallatott magáról.

Tegnap egy tekintélyes newyorki ügyvéd felkereste Starr Ábrahámot és több mint öt évvel ezelőtt elhunyt nagybátyja terjedelmes gyémántmezőt hagyott rá, amelynek értéke harmadfél millió dollár. Kiderült az is, hogy Starrt, aki a végrendeletben eredeti családi nevén, mint Staravelszky szerepel, öt év óta keresték már hiába, éppen nevének megváltoztatása miatt és most egészen véletlenül akadtak rá. Starr rosszul lett izgalomban és kórházba kellett szállítani. Amikor magához tért, kijelentette, hogy előbb Afrikába megy, megtekinti örökségét, azután valószínűleg eladja a gyémántmezőt és mint farmer egész családjával együtt Palesztinában fog letelepedni.

VÁLSÁGBAN A SZOVJETHÁZASSÁG

Moszkva, július 18. A válások féltelmes elszaprodása és általában a házasság válása továbbra is élénken foglalkoztatja a szovjet közvéleményt. Az *izvesztija* reformokat követel. Különösen szükségesnek tartja, hogy szigorú rendszabályokat hozzanak azokkal az apákkal szemben, akik elhagyják családjukat és gyermekeikről nem akarnak gondoskodni.

Az *Ivesztija* különben hangsúlyozza, hogy a sok válás egyik fő oka az, hogy a házasságok jelentékeny része csak látszatházasság, amelyet valamilyen kedvezmény elnyerése céljából kötnek. A házassági hivatal iratainak átvizsgálása alkalmával fucsá esetek kerültek napvilágra.

Egy napon például megjelent a házassági irodában egy fiatal diák, aki az előtte való napon kötött házasságot és kérte, hogy *válasszák el a feleségétől*. Mikor megkérdezték, miért akar elválni, elbeszélte, hogy vidékről jött fel Moszkvába tanulni, de sehol sem tudott lakást kapni. Végre egy középkorú asszony *felajánlotta*

neki szobája felét, de azzal a feltétellel, hogy házasságot köt vele. A diák azt hitte, hogy *csupán formáságról* van szó, amit a törvény előír és aláírta a házassági okmányt.

Nagy volt azonban a megiepetése, mikor este megjelent a lakásban pöggyszázzal és látta, hogy *csak egy ág van a szobában*. Az asszonynak azt az indítványát, hogy ossza meg vele az ágyat, a diák *nem fogadta el*. Otthagytta a lakást s gyorsan a legközelebbi házassági és válási hivatalhoz szaladt, *annak zárt ajtaja előtt töltötte el az éjszakát, kofferjén ülve*.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

— Erős, vérbő, kövér emberek iganak naponként, reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

Egy hétköznap délután!

A Hunyadi uccai műszaki és mezőgazdasági gép- és alkatrészkereskedők megállapodtak abban, hogy üzleteiket egészen március 31-ig szombatonként már déli 12 órakor bezárják és ezzel alkalmazottaikat a vasárnapi pihenőidőn felül egy fél napi pihenőhöz juttatják.

Csak dicsérni tudjuk a Hunyadi uccai kereskedőket humánus cselekedetükért, de ezzel kapcsolatban fel kell vetnünk azt is, nem lehetne más szakmákban is bevezetni a szombati déli zárást?

Nem mondjuk, hogy minden szakma zárhatna szombaton délelőtt, de kétségtelenül vannak más szakmák is, melyeknek nem lenne hátrányos, ha szombaton déltől hétről reggelig zárva tartanának. Különösen nyáron könnyű lenne ez, amikor egyébként is uborkaszeton van.

Nyugaton régen divat, hogy nyári hónapokban egy hétköznap délutánra is bezárnak az üzletek. Amerikában már kevés várost találunk, ahol csütörtökön délbe be ne zárják az üzleteket.

És nem vesztenek a kereskedők semmit sem. A közönség megszokta, hogy csütörtökön délután nem lehet vásárolni, tehát beszerzési szükségleteit más napokon. A személyzet pedig pénteken frissen jön az üzletbe egy délutáni üdülés, strandolás után.

Nem tudnák itt is a kereskedelem alkalmazottak a főnök urakat rávenni, hogy egységesen tartsanak egy hétköznap délután zárva az olyan üzletek, melyek szombaton délelőtt nem zárhatnak?

A kereskedelmi alkalmazottak képviselőinek kezébe kellene venni ezt a dolgot és ha már az idén nem tudnák megvalósítani a — mondjuk — csütörtök déli egységes zárást, akkor legalább a jövőre el kellene ezt intézni.

F. F. A.

Tíz testvéréről gondoskodik egy tízéves fiú

Vékony, kopottruhás gyerek, táskával kezében járja a júliusi kánikulában olvadozó debreceni uccákat.

Tíz éves. És családfelelősséget... Ceruzákat, szallagokat és képeslapokat árul.

Beszédhibás. Verejtkezve birkózik a szavakkal.

— Az apám bádógosmester, de nincs munkája. Tizen vagyunk testvérek és abból élünk, amit én keresek. Naponta ötven-hatvan fillér is összegyűjtem, ha jól megy!...

— Van engedélyed az árulásra? —

— Nincs, — feleli — de engem nem bántanak a rendőrök, én tisztességesen keresem a kenyerem. Én nem koldulok. Dolgozom!...

Önértetesen bekapcsolja a ceruzáit, a szallagokat gondosan összehajtogatja és megemli a sapkáját.

— Alászolgája!...
Ime egy családfelelő az Urnak 1935. esztendejében...

Magyarország könnyen az európai filmgyártás központi műhelyévé válhatnék

— mondja Granovsky, a világhírű filmrendező, aki vezérkarával leérkezett Debrecenbe — Ha bürokrácia nem lenne... — „Magyarországot tartom Oroszország mellett Európa legérdekesebb országának“
„Oroszországot érzem a Hortobágyon“

A Hortobágy és vele együtt Debrecen a közeli napokban a nemzetközi filmvilág érdeklődésének a középpontjába kerül, mert — mint megírtuk — a Hortobágyon készül a Bulyba Tárász, az utóbbi idők egyik legmonumentálisabb filmje.

A film főrendezője, Granovsky, vezérkarával együtt már meg is érkezett Debrecenbe s miután a csütörtöki napot a Hortobágyon töltötte, este az Arany Bikában tájékoztatta a sajtó képviselőit a Bulyba Tárász felvételeiről, munkatársaival, akik között megjelentek Kiss László, a felvétel angol művészeti vezetője, J. Dell, az angol dialógusvezető, Paul Brach, az Intrantsigant és a Pour Vous kiküldöttje, Planer, az operatőr, Vincze László rendező és mások.

Granovsky főrendező elmondotta, — hogy a Bulyba Tárász angol és francia verzióban készül, az angol verzió Korda-érdekelttségben. Mindkét verzióban Henry Baur a főszereplő, aki jól ismert a magyar közönség előtt is s aki utolsó nagy színpadi szerepe, az ifjabb Rostand Wilde Oszkárjának eljátszása után alakítja Bulyba Tárászt.

Tizenegy francia és nyolc angol színész jön a felvételekre a Hortobágyra s van öt magyar is a szereplők között:

Dezsőfi László, Zátory Kálmán, Kellomen Lajos, Bimbó Attila és Pásty Zsolt.

A nagy technikai személyzet szintén nemzetközi, nagy részét a Bingerth vezérigazgató vezetése alatti Hunnic adja, úgyszintén az anyagot is, de Párisból körülbelül három vagonnyi anyag érkezik Debrecenbe ezenkívül, benne a film előre felvett és itt vizsgálatsított zenei része.

A színészek Sárospatakon kezdenek, ahol restaurálják a Rákóczi-várat

a felvételek céljára, felépítenek egy tornyot, várfalakat és a felvonót és az ottani felvételek után jönnek a Hortobágyra. Itt addig a tömegjeleneteket veszik fel, amelyekben

600-800 lovas szerepel, debreceni és környékbeli gazdalfjak, mint kozákok.

Különös érdekessége lesz a felvételeknek a Bulyba Tárász táborának esti felvétele.

Amikor a nap lemegy a Hortobágyon, tízezer négyzetméter területen egyszerre ötszáz tábornok gyullad ki;

ezt a páratlan érdekességű jelenetet, — amelyhez hasonló eddig még nem vettek fel filmre, minden valószínűség szerint a jövő csütörtökön fotografálják.

A tömegjelenetek során már holnap hozzákezdenek a nagyszabású állatfelvételekhez: hatalmas méneseket és gulyákat, sok ezer állatot vesznek le. A főszereplőknek

a debreceni rendőrség adja a be-tanított lovakat,

ezeket már holnap kiszállítják a Hortobágyra.

A Bulyba Tárász két verziójának költségvetését körülbelül

három millió pengőre tervezik; ebből is látszik, hogy milyen monumentális alkotásról van szó és milyen jelentős a felvétel Debrecen szempontjából is.

Magyarország természeti fekvése olyan előnyös, hogy Európa filmgyártási központját lehetne itt kialakítani

Granovsky főrendező egyébként a legteljesebb elragadtatás hangján beszél a Hortobágyról és Magyarországról.

— Magyarország — mondja — rendkívül előnyös helyzetben van minden más európai ország fölött, mert szerencsés adottságai folytán

minden elképzelhető vidék, mire csak filmben szükség van, itt kis távolságra megtalálható.

Éppen ezért Magyarország nagyon könnyen központi műhelyévé válhatnék az európai filmgyártásnak. Ehhez azonban szükséges az, hogy

a bürokratikus elintézési módo-
kat sokkal gyorsabbá és könnyebbé tegyék,

mert egyénenként ugyan mindenki elragadóan kedves és igyekszik a legteljesebb előzékenységgel segíteni, mégis nagy adminisztrációs nehézségek merülnek fel. Talán úgy lehetne ezt a kérdést megoldani, hogy

teljhatalmú bizottságot állítanának fel

ezeknek, a filmmel kapcsolatos kérdéseknek az intézésére s egészen bizonyosra veszem, hogy akkor igen sok film készülne Magyarországon. — En példái:

minden filmemben számolnák a magyarországi felvételeket,

de meggyőződésem, hogy minden társaság, amely idáig a Rivérián, vagy Kairó környékén készítette a felvételeket, ide jönne, mert itt megtalálja elsősorban azt

a kedvező világítási lehetőséget,

amire elsősorban szükség van, de ezenkívül talál kultúrát, tájszépséget, exotikumot olyan választékban, mint sehol másutt Európában.

— Korlátlan lehetőségek vannak Magyarországon a filmzés tekintetében és annál inkább számolni kell ezzel Önöknek, mert minden Magyarországon készülő film nagy propagandaerejű is Magyarország számára, hiszen ezekről a dolgokról a Nyugaton alig tudnak valamit. Hol lehet például elérni azt Európában hogy

ősi várkastélyok mellett sok száz főnyi lovas máról holnapra ki tudnak állítani,

hogy pompás tájak mellett virágozó kultúra lehet fel?

— Lelkesedéssel mondhatom, hogy

Magyarországot tartom Oroszország mellett Európa legérde-

Debreceni s a reálgimnázium növendéke volt Kiss László, az angol verzió művészeti vezetője

A hortobágyi felvételeknek külön érdekessége lesz, hogy a jövő héten leérkezik a felvételek megsejtelésére a budapesti francia követhelyettes: Mr. Beauverger is.

Érdekes egyébként, hogy a Debrecenbe érkezett filmek között van debreceni származású is, mégpedig olyan, aki a film elkészítésében jelentős szerepet tölt be. Kiss László, a londoni Korda-gyár megbízottja, aki Debrecenből, az Arany János uccáról került el és már fiatalon magasraívelt karriert futott be.

Kiss László — mint elmondotta munkatársunknak — debreceni reáliskola növendéke volt tizenéves koráig. Akkor árván maradt. Budapestre utazott, ahol folytatta tanulmányait, majd beiratkozott a Színiakadémiára. Ennek azonban érdekes előzménye volt.

A Színiakadémia elvégzése után Kiss László a budapesti „Unio“-színházakhoz szerződött, ahol lírai szerelmes szerepeket játszott. Onnan 1926-ban elkerült, Berlinbe ment, ahol Piscator mellett tevékenykedett a rendezési munkákban. Később aztán dramaturg lett, majd átkerült Bíró Lajoshoz az Universal-gyárba. Itt is dramaturgiai munkákat végzett s ők készítettek elő

Amerika számára Jókai Mór regényéből a „Fekete gyémántok“ című filmet, ami érthetetlen módon mindmáig nem került el Magyarországra. Berlinből aztán hirtelen messzire elkerült: Dél-amerikába utazott egy hatalmas filmvállalathoz. Tíz hónapig dolgozott Dél-

Pénteken,
 július 19.-én ESTE
 fél 9 órától 11 óráig
 a MÁV HORTHY
 HANGVERSENYZENEKARA
 a Vigadó terrasán
 bemutató hangversenyt ad.
Belépődíj nincs!
 Zónák 50 fillértől.
 Filléres halkülönlegességek.
 Villamos közlekedés jó időben
 éjjel 12 óráig, mely járatokra is
 érvényes minden, a napközi for-
 galomban szokásos jegy.

Kesebb országának,
 főként amiatt a dús népi gazdagság miatt, amit itt láttam s ami valósággal lenyűgözött. A magyar kedély, szíveség, szeretetreméltó közvetlenség és méltóság annál jobban és meghatóbban érintett engem, mert közvetlen rokonnak láttam az orosz népi lélekkel. — Különbösen is jólesően lepett meg, hogy mennyien beszélnek oroszul és a magyar nyelvben is sok olyan hangzású szó van, ami — ha nem is értem —, de ismerős zenéjű és hazámat idézi fel. Amikor Sárospatakról Debrecenbe jöttem, az út egészen olyan volt, mintha Kiewtól tartottam volna Jekaterinoszláv felé, — egyszóval, valósággal
otthon érzem itt magam, főképp a Hortobágy végtelenségében.
 Granovsky még sokáig és közvetlen kedélyességgel elbeszélgetett a sajtó képviselőivel, akiket meghívott a hortobágyi felvételekre is.

Kolozsvári lányok egy lánykereskedő hálójában
 Bukarest, július 18. A constanzai kikötő rendőrsége elfogott egy Stark Károly nevű lánykereskedőt, aki éppen nyolc leányt akart egy távolkeleti hajóra behajózni. A leányok közül négy magyar kolozsvári iparosleány is volt. A leányokat hazavitték családjaikhoz.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

Megérkezett a viághirű

Carleé Cirkusz!Ma, pénteken tartja
megnyitó diszelőadását

este 1/2 9-kor a Külsővásártéren

70 személy,
30 ló.
24 vadállat.
Szenzációs
világvárosi műsor!
Bővebbet a falragaszokon!

Fogházban halt meg a huszártisztból lett európai hírű szélhámos, a debreceni munkanélküliek fosztogatója

Rády Andor, a híres kalandor szomorú vége

1933 késő őszen a debreceni munkanélküliek között megjelent egy elegáns úriember és nagyszerű kérészet ígéretével szédítette meg a szegény embereket. Azt mondta, hogy egy budapesti részvénytársaságot finanszírozó holland társulat nevében csatornakészítési munkára veszi fel őket. Igen jó keresetet ígért és kikötése csak az volt, hogy minden ember orvosi bizonyítványt hozzon, fényképeztesse le magát és fizessen néhány pengő biztosítékot a toborzó kezébe. A lapok munkatársainak feltűnt a különös munkástoborzási ügy, a rendőrség is figyelmes lett, de mire alaposan kikérdezhették volna, az elegáns úr, a grófi toborzó eltűnt Debrecenből. A Debreceni Független Ujság leplezte le, hogy az a bizonyos részvénytársaság, amelynek nevében a gróf úr toborzott, nem Budapesten, sőt alighanem csak a holdban létezik s néhány napra rá a rendőrség el is fogta a grófit, akiről kiderült, hogy nem is gróf, nem is toborzó, hanem csak a szegény, debreceni munkanélküliek néhány pengőjére pályázott. A rendőrség megállapította, hogy az állítólagos gróf voltaképpen Rády Andor, a hírhedt nemzetközi szélhámos. Elítélték, nem is először, de a büntetése kitöltése után nemrég ismét hurokra került Rády Andor. A budapesti gyűjtőfogházban aztán a napokban a kiérdemült szélhámos tüdőgyulladást kapott és meghalt.

Rády Andor halálával eseményekben gazdag élet fejeződött be. 53 éves volt Rády Andor, mint huszártiszt kezdte, mint Európa összes rendőrségei által nyilvántartott kalandor folytatta és mint apró szélhámosokból tengődő gonosztevő fejezte be életét.

Pályája kezdetén senki se hitte volna, hogy az egykor délceg huszártiszt a gyűjtőfogházban fejezi be életét. Előkelő dzsentricsaládból származott és huszártiszt volt, amikor feleségül vette egy dúsgazdag földbirtokos egyetlen leányát. Egy-két évig a fiatalok boldogan éltek, de később az após vagyona és Rády jövődelme nem fedezte a huszártiszt költséges passzióit. Rády adósságokat csinált, uzsorások kezébe került és hogy kétségbeesztő anyagi helyzetéből meneküljön, hamis iratokkal

megterhelte apósa birtokát, amelyre nagyszegű kölcsönt vett fel. Természetesen a dolog kitudódott és bár az após feljelentést nem tett, a házasság felbomlott. Nem sokkal később Rádynak ki kellett lépnie a hadsereg kötelékéből. Ettől kezdve pályájának íve egyre lejjebb hajolt. Még a békevilágban meggyúlt a baja a hatóságokkal és amikor különböző szélhámosok után meg kellett szöknie Magyarországról, nyugati nagyvárosokban tűnt fel. Rövidesen mindenütt elhagyott menyasszonyok, becsapott emberek tömege jelezte Rády működését. A háborút végigküzdötte, de az összeomlás után nem tudott elhelyezkedni. Óvadéksikkasztásokat követett el, többször megbüntették, fogházra, börtönre, fegyházra. Valahányszor szabadlábra került, újabb szélhámosságokat követett el. Némely szélhámoságfajtában valóságos iskolát teremtett. Így számos bűncelekményt követett el hamis telekkönyvi iratok alapján. Ingatlanközvetítő irodát nyitott. A jóhiszemű embereket elvitte valamelyik arisztokrata birtokára, mint a sajátját mutatta meg nekik, költségekre, előlegekre kisebb-nagyobb összegeket vett fel, amikor az ingatlan átruházására került a sor, kide-

rült, hogy az illetők szélhámosság áldozatai lettek.

A fuvarlevélhamisítás volt Rády egyik különleges trükkje, amellyel nagyon sok embert károsított meg. Különösen a kommün után működött, amikor élelmiszer- és tüzelőszerek nehézségei voltak. Hamis fuvarlevelek alapján nem létező szenet, fát, élelmiszert adott el vagontételben és a trükk csak akkor derült ki, amikor Rádyt már rendszerint nem lehetett megtalálni. Egyik szélhámoságáról nagyon sokat beszéltek. Megjelent egy nagybankban, ahol 10 vagon szenet kínált eladásra. Mint mondták, a szén egyik erdélyi állomás pályaudvarán vesztegel. A bank ellenőrzésül felhívta az illető állomás főnökségét, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy a szén valóban ott tárol. Másnap kellett volna megjelenie a bankban Rádynak, hogy a tíz vagon szén ellenértékét átvegye, de Rády érthetetlen okokból nem ment el a pénzért.

A bankban különösnek találták a dolgot. Ismét felhívták az állomást, ahol legnagyobb meglepetésükre azt a választ kapták, hogy előző nap oda senki sem telefonált, még kevésbé mondhatták azt, hogy tíz vagon szén van az állomáson, mert ez

nem felel meg a helyzetnek. Nyomozni kezdtek a rejtélyes ügyben, de sohasem sikerült megtudni, hogy Rády milyen telefontrükkal csapta be a bankot. A dologból azonban nem lett büntetőügy.

Rády különösen azzal a szélhámoságával lett híres, amikor a dekonjunkctúra után ő követte el az első úgynevezett „filléres csalást”. Ügynökök százait vette fel, akiket szétküldött az egész országba. — Mindegyik ügynöknek néhány tucat papírzacskót adott, amelynek egyik oldalán ismert nagyvállalatok hirdetései voltak. Az ügynökök a kereskedőknek nevenségesen kis összegért ajánlották fel a papírzacskót azzal, hogy a másik oldalára az illető cég nevét nyomtatják. Felvilágosításul azt mondták: azért adhatják ilyen csekély összegért a papírzacskót, mert a hirdető vállalatok annak árát megfizették.

Ezer és ezerszáma kapta Rády az országból az 1, 2 és 5 pengős megrendeléseket, de papírzacskót természetesen senki sem kapott. Miután jelentéktelen összegről volt szó, a kereskedők százai nem is tettek feljelentést, csak néhányan követelték pénzüket Rádyn. Csak egy-két feljelentést tettek ellene és így Rády az ügyet néhány hónapi fogházzal megúszta. Szélhámoságával azonban iskolát teremtett, amelyet nagyon sokan követtek.

Az utóbbi időben nagyon rosszul ment a sora, rongyos volt, az egykori kitűnő fellépésű huszártiszt megrokkant, betegeskedni kezdett és most a gyűjtőfogházban tüdőgyulladásban meghalt. A büntetőtörvény-szék egész sereg óvadéksikkasztási ügyben akarta felelősségre vonni. A Horváth-tanács péntekre tűzött ki ügyében főtárgyalást, amelyre a tanúk és károsultak tömegét idézték be. A főtárgyalást most már nem lehet megtartani, mert ma érkezett a törvényszékre a gyűjtőfogház értesítése arról, hogy Rády Andor meghalt.

Ki lehet angol ujságíró?

London, július 18. Most tették közzé a angol sajtótörvény reformjára vonatkozó tervezetet. A törvényjavaslat legfontosabb szakasza, amely arról intézkedik, hogy a jövőben ujságírói tevékenységet csak azok folytathatnak, akik a hivatásos ujságírók névjegyzékében szerepelnek. Ujságírókból, kiadókból és az ujságíró szeminárium vezetőiből álló tanács dönt abban a kérdésben, hogy kit vegyenek fel a hivatásos ujságírók soraiba. A felvételt meg lehet tagadni, ha olyan személyekről van szó, akik „kötelességszerű magatartást” tanúsítottak, vagy valamely bűncelekményt követtek el. Száz fontig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik ujságírói tevékenységet folytatnak annak ellenére, hogy a hivatásos ujságírók névjegyzékében nem szerepelnek.

FILLÉREKÉRT

meghirdeti a Független Ujság apróhirdetése között,
ha lakást akar kiadni, vagy bérbe venni, ha házat
akar venni, vagy eladni, ha alkalmazottat keres, vagy
munkát vállal, ha el akarja adni használt holmiját

BIZTOS,

hogy az eredménnyel meg lesz elégedve, mert
Független Ujságot olvas minden kereskedő, iparos,
orvos, ügyvéd, tisztviselő és munkás. Ez biztosítja,
hogy egyetlen hirdetés árán felüli

EREDMÉNYT NYUJT

Ezért, ha bármilyen alkalmi hirdetése van, saját
érdekeiben még ma adja be a

FÜGGETLEN UJSÁG

kiadóhivatalába, holnap már meg lesz az eredmény!

Gyászrovat

Schleisz Pálné Oláh Margit, római katolikus tanító neje temetése szombaton délután lesz Derecskén. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata végzi, Degenfeld-tér 4.

Az előre eladott termény leszállítása

Budapest, július 18. Az országos mezőgazdasági kamara felhívta a gazdák figyelmét a ma is érvényben levő 1930. évi XXII. t.-c. 3. fejezetének 36. paragrafusára, amely a mezőgazdasági termények betakarítás előtti eladásáról akként intézkedik, hogyha a gazda július első napja előtt előre eladta a terményt, azt abban az esetben is köteles leszállítani, ha a termény helyi piaci ára az átadás helyén és napján magasabb, mint a kikötött ár, azonban követelheti, hogy a magasabb egységár szerint számított vételárat a vevő fizesse meg. Ha a vevő nem hajlandó erre, az eladó nem köteles több terményt átadni, mint amennyi a kialakult egységár szerint számított vételár után felvett vételárelőleg után számított kamat együttes összegének a szerződésben kikötött teljesítési alapja. A vételárelőleg kifizetése idején a helybeli pénzügyintézetek által nyújtott rövidlejáratú kölcsönöknél szokásos kamatláb szerint kell számítani a vételár előleg utáni kamatot.

A világitási vállalat műsoros estje

Debrecen sz. kir. város Világitási- és Vízmű Vállalatának Önképző-, Dal- és Sport Egyesülete július 20-án, szombaton este 8 órakor a Csokonai-színházban rendezi műsoros estjét. Program:

1. Prológus. Előadja: Gombos Ferenc. 2. Hoppa: Daloljatok. Előadja: Vill. Váll. dalárdája. Karnagy: Szücs Gergely zeneanár. 3. Villámréfa. 4. Magyar suite a régi magyar zene gyöngyeiből. I. Bihari: Magyar verbunk. II. Bihari: Requiem fia halálára. III. Lavotta: Palotás. Előadja: A „Magyar Zongoraötös”. Tagjai: Szücs Ilonka, Szücs Gergely, Szendi Tihamér, Téglási Imre, Szondi László. 5. Akrobatikus tánc-duó. Bemutatója: Ábel János és Urszán Lajos. Zongorán kíséri: Szücs Ilonka. 6. Villámréfa. 7. Dr. Török: Megköltöm a lovam. (A nyíregyházi dalosverseny nehéz népdal csoportjának kötött darabja.) Előadja: a Vill. Váll. dalárda, mint a csoport I. díjának nyertese. Karnagy: Szücs Gergely zeneanár. Szünet. 8. A „Simófalvi prédikátor”. Melodráma. Dr. Kéki I. szövegére zenéjét szerzte: Szücs Gergely. Előadja: Tömöri Ödön hittanhallgató. Zongorán kíséri: Szücs Ilonka. 9. Akrobatikus tánc-szóló. Előadja: Ábel János. Zongorán kíséri: Szücs Ilonka. 10. Zágon István: Kék és piros. Vígjáték 1 felv. Szereplők: Enyedi Ica, Prém János, Boldizsár L., Csobán Imre, Harl Antal. A darabot kíséri: ifj. Magyar Gyula és cigányzenekara. 11. Kodály: Katona dal. Énekli: a Vill. Váll. dalárda. Rendező: Prém János.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hírdetése mindig eredményesek!

Börtönből vezeti városának ügyeit egy polgármester

London, július 18. Clare W. Bangs, az Indiana állambeli Huntington város polgármesterét a bíróság 2000 dollár biztosíték letételére kötelezte, mert a polgármester a villamostelep üzembehelyezésével megsértette az illetékes villamossági vállalat kizárólagossági jogát.

A polgármester kijelentette, hogy az utolsó csepp vééréig küzd a magánvállalat egyeduralma ellen és miután

nem volt hajlandó a biztosítékot letenni, a bíróság határozatlan időre bebörtönözte.

A polgármester, aki a párisi Sorbonne-on végezte tanulmányait és több tudományos művet írt, azóta a város ügyeit a börtönből vezeti. Napról napra dolgozik és azt állítja, hogy a börtön nyugodt légköre megkönnyíti a megfeszített szellemi munkát.

Hadgyakorlat a francia földalatti erődökben

Páris, július 18. A Matin egy francia hadnagy érdekes beszámolóját közli a határmenti földalatti erődökben folytatott hadgyakorlatokról.

A beszámoló részletesen leírja a kórházzal, hálótermekkel, konyhával és hatalmas élelvtárral felszerelt földalatti erődöket, amelyeknek szellőztetéséről óriási ventilátorok gondoskodnak. A hadgyakorlatok folyamán napokig is tartózkodtak oda-

lenn, 30–40 méter mélységben felváltás nélkül a katonák. Ugynevezett „verdunizáció” segítségével hosszú ideig meg tudják tartani a víz frissességét, mely nagy tarályokban áll a földalatti erődökben.

Automatikus fegyverekkel felszerelt dróttakadályok védik az erődök bejáratát. A külvilágot a búvárhajókéhoz hasonló berendezés segítségével figyelik meg.

Brigitte Helm, Camilla Horn és Lilian Harvey nem játszhat Németországban

A német filmgyártás három kiváló és népszerű színésznőt veszített el. Brigitte Helm, akit egy autókatasztrófa miatt kéthónapi fogházra ítélték, elutazott a büntetés kitöltése elől és mint a Times mai száma írja, az angol fővárosban fog letelepedni. Elég jól beszéli az angol nyelvet és egyik társaság már fel is ajánlott számára vezető szerepet.

Camilla Horn tragédiáját megdöbbenéssel fogadták a művészvilágban. A rokonszenves és tehetséges színésznő, aki két esztendővel ezelőtt néhány hetet Budapesten töltött és a Rákóczi induló német változatának főszerepét játszotta, valutakihágás miatt került a német bíróság elé. Állítólag 140 márkát „csempészett” ki a német birodalomból és ezért meg nem erősített hírek szerint másfélévi fogházra ítélték és le is tartóztatták. Camilla Horn

nemrég ment férjhez Louis Graveur neves amerikai tenoristához és így automatikusan ő is amerikai állampolgár lett.

A berlini amerikai követség igyekezett intervenálni érdekében, de hír szerint a közbenjárás nem végződött eredménnyel. Camilla Horn, amint kiszabadul, Amerikába költözik. Ezzel ezelőtt már sikerrel filmezett Hollywoodban, úgyhogy a filmfőváros valamelyik stúdiója bizonyára szerződött.

Lilian Harvey jelenleg Londonban tartózkodik és kijelentette, hogy „nézeteltérése” támadt a német hatóságokkal, nem kíván többé visszatérni Berlinbe, ezután angol nyelven fog filmezni.

Vásároljon hirdetőinknél.

Ariadne fonalával a mumiák között

London, július 18. Dr. J. R. Acherley ausztráliai régész az ujguineai hegyvidéken Salamastól 38 km-re a szklába vájt óriási barlanglabirintust fedezett fel, amelynek tekervényes folyosói olyan bonyolultak voltak, hogy pamutgomolyagot kellett használnia, hogy el ne tévedjen. A barlangban rengeteg mumiát talált. Az óriási mumiacsoport szinte tűnődő tudósok gyülekezetének benyomását keltette és közülök egyesek felülden hasonlítottak Rodin Gondolkodójához. A lelet korát több ezer évre becsülik.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál a hó 18-án, csütörtökön, a következő bejelentések történtek:

Születések: Bernáth Béla üzletvezető, leány Éva; Buzás Lajos fm., leány Teréz; Szilágyi János kocsis, leány Róza; Ungár Sándor kerékgyártó s., fiu László; Weisz Jenő hitközségi húsfelügyelő, fiu Vilmos; Nyilas István gazdálkodó, leány Róza.

Eljegyzések: Dr. Kiss Gábor városi tisztviselő—Varga Piroška; Mogyorósi Vilmos máv. esztergályos—Hika Paula; Nagy Károly máv. tanácsos—Dobra Ilona; dr. Grünberger Jenő ügyvédjelölt—Sréter Irén; Gyökér Endre lakatos s.—Pálfi Ilona; Dobi Imre hentes s.—Karajos Mária; Pocsaji József fodrász m.—Fehér Erzsébet; Demeter Ferenc kályhás s.—Halya Mária; Kucsera István lovász—Kristóf Margit; Roehlicz Sámuel kereskedő—Schwarz Jolán; Török József fm.—B. Nagy Margit; Szladek Oszkár mészáros s.—Sándor Zsuzsa.

Halálozások: Diószegi Magda ref., 5 éves. Özv. Szikszay Istvánné ref., 79 éves, Péterfia u. 46. Jóga János ref., 58 éves, Homok u. 37. Botos Éva ref., 3 éves, Báthori u. 46. Horváth Margit ref., 15 éves, Püspökladány.

— Betörők a padláson. Breuer Sámuelné, Fűvészkeret ucca 4. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy padlásának vasajtáját ismeretlen tettes feltörte és onnan edényeket, evőeszközöket és ruhaneveket ellopotott. A rendőrség nyomozza a betörőt.

MA UTOLJÁRA!

A züllött nagyváros és a fehér falu harca

A titokzatos vendég

Robert Montgomery és Maureen O'Sullivan a főszerepben.

Merénylet az expresszvonat ellen!
A rettegés vonata!

Gyilkosság a szalonkocsiban

Vidám bűnügyi história.

Csak 16 éven felülieknek!

Előadások: háromnegyed 5, 7 és egynegyed 10 órakor

Vigszínház.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1-80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ugyeletes gyógyszerárak E héten a következő gyógyszerárak tartanak északi szolgálatot:

„Nap”, Tolvaj Imre, Piac u. 1. Piac és Hatvan u. sarok. „Muraközy”, Preisler Ernő, Piac u. 72. Deák Ferenc uca sarok. „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8., a színház mellett. „Arany János”, Bozóky György, Csapó u. 66. Csapó uccai kanyar. „Mátyás Király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospécsi út 16.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLAS:

Az időjárási elemek debreceni értékei: Minimum 14,7, maximum 33,6, este 6 óraker a hőmérséklet 26,6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 757,7 mm. gyengén súlyyodó irányzattal.

Prognózis: Északnyugati, északi szél, változó felhőzet, több helyen zivataros esők, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízzelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, viszállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

PÉNTEK, július 19.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.20: Időszertű apróságok (felolvasás). 10.45: Ifjúsági kölemények (felolvasás). 12.05: Triumf énekegyüttes. Tagjai Vigh Jenő, Balassa József, Révész Imre, Gerő György. 1.00—2.30-ig: A József nádor 2. honvédszázados zenekara. Vezényel Seregi Artur. 4.10: A rádió diákléírása: A Balaton és a benne élők. Baloghné Hajós Terézia előadása. 5.00: Közvetítés a Dunakorzó-kávéházából. Sétét György szalón és jazzzenekarának műsora. Közben kb. 5.30: Evezős világnagyságok. Cambridge—Hungária—Pannónia találkozók. Hautzinger Rezső előadása. 6.00: Drámairodalmunk és a zene. Lavotta Rezső előadása. 6.35: Bodán Margit magyar nótákat énekel. Kisér Veres Lajos és cigányzenekara. Szünetben körülbelül 7.10: Sportközlemények. 7.50: Munkásféltóra. 8.20: Hanglemezek. 9.20: Hírek. 9.45: Az Opearház tagjából alakult zenekar. Vezényel Serly Tibor. Közreműködik Temesváry János (mélyhegedű). Szünetben körülbelül 10.20: Időjárásjelentés. 11.00: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Len Baker jazzzenekarának műsora.

Budapest II.

6.45: A Száz könyv sorozatban Benedek Marcell beszél Racine Phaedrájáról. 7.05—8.05-ig: Végő Sándor (I. hegedű). Szervánszky Péter (II. hegedű). Koromzay Dénes (mélyhegedű) és Palotai Vilmos (gordonka). 8.10: Modern művészet. Köröndi András előadása. 8.40—9.30-ig: Közvetítés a Kovacevics-étteremből. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. 9.35: Hírek, időjárásjelentés.

◆◆◆

— **Izraelita istentiszteletek.** A Deák Ferenc uccai templomban pénteken este szombatköszöntő ima hét óra húsz perckor. Szombaton reggel hét óraker. Délután fél tíz óraker. Délután fél tíz óraker. Szombatvégi ima este nyolc óra tíz perckor. A Kápolna uccai templomban szombaton reggel egynegyed nyolc óraker. Szombaton délután bibliai magyarázat öt óraker. Egyébként, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél hét óraker, este hét óra negyven perckor.

— **Istentiszteletek az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 7.15, szombat reggel 7.30, d. u. 5.30 óraker. Szombat kezdete péntek d. u. 7.05, vége szombat este 8.13 óraker.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 JÚLIUS 19. KEDD. A debreceni közkórházban is megkezdik a vérbaes betegek kezelését az Erlich-Hata 606. újonnan felfedezett gyógyszerrel.

A debreceni munkás gimnázium értesítőjében Zalai János dr. főreáliskolai tanár közli, hogy a munkás gimnázium évi fentartása 638 korona 43 fillérbe került, a bevétel pedig 808 korona 53 fillér volt s így a gimnáziumnak jövő évi megindításához 170 korona 10 fillérje van.

Fülöp Miklós bádogos és szerelőmester eljegyezte Engländer Olgát Tatáról.

1915 JÚLIUS 19. HÉTFŐ. Woysch vezérezredes győzelme Radom kormányzóságban, Hindenburg hadseregei folytatják előnyomulásukat Lomza és

— **Az osztályorsjáték hízása.** 2000 pengőt nyert: 12156, 31356. — 1000 pengőt nyert: 64978, 68808, 71387. — 500 pengőt nyert: 18926, 42651, 42741, 64849, 67167, 68276. — 300 pengőt nyert: 3799, 21924, 22977, 24609, 31493, 35679, 36155, 36282, 41808, 42777, 56062, 56127, 65094, 66591, 66662, 79307, 80616.

Üzembiztos BÉRAUTÓ

helyi és külföldi turrákra is megrendelhető: 32—99. — TAPOLCZAI.

— **Felhívás.** Mindazon diplomásokat és érettségizetteket, akik még nem jelentkeztek, felkérjük, hogy jelentkezésükkor a megfelelő képesítést igazoló okmányt hozzák magukkal, legkésőbb e hó 20-ig. Jelentkezés Piac u. 77. sz. alatt délután 4—6 között. Tiszántúli Diplomás Blokk Intéző Bizottsága.

— **Eltűnt egy zsák zöldbab.** Szikszay Józsefné, Csapó ucca 78. szám alatt lakó piaci árus tegnap reggel 8 zsák zöldbabot rakott ki a Rákóczi uccai piacon eladás végett. Egy zsáknak hamarosan gazdája is akadt, de a vevő elfelejtett fizetni érte. Egy asszony és egy fiú voltak a közelben, mindkettőt előállították a rendőrségnek, de tagadják a lopást. A nyomozás folyik.

Kurland tartományokban. A „Giuseppe Garibaldi” olasz cirkáló elsüllyesztették.

A király Boros Miksa 39. gyalogezredbeli tartalékos zászló tartalékos hadnaggyá nevezte ki.

A katonai állomásparancsnokság átiratot intézett Debrecen város tanácsához, amelyben közli, hogy a kolerajárvány teljesen megszűnt a debreceni fogolytáborban.

1925 JÚLIUS 19. VASÁRNAP. A pályaudvaron szazakra menő tömeg várta a Péterfia uccai gyilkosság gyanúsítottait.

Egy Amerikát járt bagaméri földműves hotalt agyonverte édesanyját.

A Fehér és Ritter-cég nyerte el a Nagytemplom kijáratási munkálatait.

— **A főiskolai világbajnokság postája.** Rampacher Pál szabaddalmi bíró a Bélyeggyűjtők Egyesületében érdekes és nívós előadást tartott az augusztus hó 10—18-ig tartandó főiskolai világbajnokság postájáról, az ez alkalomra kiadott keretes emlékbélyeg kiadásáról s a már forgalomban levő alkalmi és propaganda betűzőkről. A kibocsátott alkalmi bélyekek és forgalomban levő bélyegzők Springer József fotó- és papírüzletében közszemlére vannak kitéve, ahol azok megrendelhetők.

— **Aranyéret, zálogcéduláért,** ezüstért feltűnő magas árat fizetek. Frankl, Miklós ucca 8.

— **Kettéhasadt egy bolygó — 1000 év előtt.** Londonból jelentik: Kuiper tanár, a kaliforniai san-joséi Lick-csillagvizsgáló vezetője, 36 hüvelykes óriástávcsövön át megállapította, hogy a Nova Hercules bolygó kettéhasadt. Maga az esemény ezer évvel ezelőtt történt, mert ennyi idő alatt érkezik a fény a Nova Herculesra a földre. A szétrepedés után keletkezett két új csillag anyaga és fénye körülbelül egyenlő és bizonyos vonásaik arra engednek következtetni, hogy állandóbb jellegűek a többi csillagoknál.

— **Tolvaj a folyosón.** Benedek Gizella, Széchenyi ucca 42. szám alatti lakásának emeleti folyosójáról ismeretlen nő két, szellőztetés végett kikapott párnát elvitt. A tolvajt keresik.

— **En egy szegény asszony vagyok...** Rongyos, szikkadt arcú kis öregasszony tipegett be a szerkesztőségbe, csendesén köszönt és letett az íróasztalra egy levelet. A kusza, szálkás betűkből egy magárahagyott öregasszony eső szava árad a jószívű emberek felé: „En egy szegény asszony vagyok és senkim sincs, aki rajtam segítsen...” A szegény beteg asszonynak betevő falatja sincs, a lakbérét sem tudja fizetni és kilakoltatás előtt áll. Kéri az embereket, akinek megcsik rajta a szívének, juttassák el adományokat a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalába, ahonnan továbbítani fogják őhozzá.

— **Nem lehet tanítónő, mert túl-kövér.** Londonból jelentik: Newyork közoktatási tanácsa megtagadta a tanítónői oklevelet Freistater Róza tanítónőjelöltől, mert nem sikerült neki testsúlyát hat hónap alatt 82 kilóról 68 kilóra csökkentenie. A jelölt azzal védekezett, hogy a tanács kívánságára sikerült lényegesen lesoványodnia és ha még hathavi haladékat kapott volna, elérhette volna a kívánt súlyt. A tanács ezzel szemben hangoztatta, hogy a tanítók szolgáltatásának a növényeknek követendő egészségi példát és hogy egyébként a kövérebb tanerők rövidebb ideig élnek, ami súlyosan megterhelné a város nyugdíjpenztárát.

— **Weisz Rózi, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője és Weisz Magda nevéket „Ambrus” névre változtatták át.**

— **Vízhatlan bársony.** Londonból jelentik: Az angol bársonygyárak szövetsége laboratóriumának sikerült vízhatlan bársonyt előállítania. Az új eljárással készített bársony, amelynek műszaki részleteit titkolják, fény és puhaság tekintetében a legfinomabb készítményekkel versenyez és a legerősebb záporban is lehet viselni, mert nemcsak vízhatlan, de nem gyűrődik és a víz nem hagy rajta látható nyomot.

— **Ma este mutatkozik be a Horthy-hangversenyzenekar a Vigadóban.** Bizonytalan időjárás következtében a múlt pénteken elmaradt hangversenyt ma tartja meg a Horthy-hangversenyzenekar. A megnyilvánult hatalmas érdeklődés alapján kilátás van arra, hogy a Vigadó zsúfolásig megteljen a zenét szerető közönségnek ritka kellemes és élvezetes esti szórakozásban lesz része. A zenekar karnagya Szücs Gergely zenetanár, koncertmestere Szendy Tamás zenetanár. A hangversenyre belépődíj nincs, sőt a villamoson váltható 80 filléres jegyből a Vigadó minden fogyasztásnál 60 fillért bevált. 50 filléres zónák, filléres halkülönlegességek és olcsó italok kaphatók. A hangverseny pontosan félkilencor kezdődik.

— **A Dr. Oetker-féle befőzőport újabb időben a legjobb eredménnyel használják,** mert ez a készítmény nemcsak előnyösen befolyásolja a gyümölcsök ízét, hanem hosszú ideig frissen tartja. Használata egyszerű, tiszta, az ára olcsó. Egy csomag Dr. Oetker-féle befőzőpor elég 5 kg. gyümölcsre vagy izre, hogy azt a penésztől megóvja. A háziasszony, aki ezt a készítményt egyszer megismerte, az állandóan fogja a befőzőndő gyümölcsökhöz és izekhez használni és nem lesz oka többé a penészes befőtt miatt bosszankodni.

— **A péksütemények vasárnap és Szent István-napon hadigondozottak által való uccai árusítása.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr rendelete értelmében értesítem a város érdekelte lakosságát és a hadigondozott uccai árusokat, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr az 1891. évi XIII. t.-c. 3. §-ában nyert falhatalmazás alapján az ipari munka vasárnapi és Szent István-napi szünetelésének szabályozása tárgyában 1921. évi november hó 18. napján 95.537/1931. K. M. sz. alatt kiadott rendelet 3. §-ának hatodik bekezdését a belügy- és földmívelésügyi miniszter urakkal egyetértően a következő rendelkezéssel egészítette ki: „Hadigondozott uccai árusok péksüteményt vasárnapokon és Szent István-napján reggel hét órától a szombatra nézve megállapított záróráig árusíthatnak.” Debrecen, 1935 július 3. Dr. Vargha Elemér sk., h. polgármester.

— **A Pesti Tőzsde új számában Horthy eJnő, Matolcsy Mátyás, Hacsak Géza, dr. Rosta János és mások nyilatkoznak.** Az értéktőzsdéről, a gabonátőzsdei áremelkedésekről, a legújabb ipari tranzakciókról, gyár-alapításokról stb. érdekes információkat közöl a lap, amelynek textil, biztosítási, vas- és gépipari, vegyészeti, vidéki hitelélet rovatai is igen érdekesek.

Háztartási alkalmazottat?

keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

A nyilastelepi református Olvasókör e hó 21-én nagyszabású kirándulást rendez a nagycseri erdőbe a népiskola mellett. Számos móka és mulattató számok mellett szép tárgyak nyerhetők. A közönség kifizetése a Márton Kálmán és Német szállítása a Márton Kálmán és Német ucca sarkáról kocsival történik, melynek díja személyenként 20 fillér. Hűdeg ételről és italokról gondoskodva. Zenét a közkedvelt Szláma Jancsi cigányzenekara szolgáltatja. Mindenkit szeretettel hív és vár a rendezőség.

Fogházba menekült a 20 millió dolláros örökség elől egy néger hitszónok. Londonból jelentik: Ohama fogházának önkéntes foglya egy Young Dániel nevű néger hitszónok, aki azért menekült a fogházba, mert nem akarta az öt fenyegető 20 millió dolláros örökséget elfogadni. Young hangoztatja, hogy a világi javak megszerzése ellentétben áll az ő vallási elveivel és egyben irtózik a szerencsevadász özvegyektől, tolokodó kéregetőktől, ügynököktől s hasonlítottól, akik az örökség hírére üldözik. A fogházban önmagát élelmezzi, zárkájának ajtaja állandóan nyitva van és néhányszor kikocsizik a rendőrség gépkocsiján. Young ellen egyik barátja, H. J. Pinkett keresetet indított, amelyben kéri a bíróságot, kötelezze Youngot az örökség elfogadására, amely főként texasi olajforrásokból áll.

Hirdetmény. Az 1929:XXX. t.c. 23. § 4. pontja alapján közhírré teszme, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi július hó 22-ik napján — hétfőn — délelőtt 11 órakor a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetési tábláján ki van függesztve. Debrecen, 1935 július hó 18-ik napján. Dr. Vargha Elemér, m. kir. kormányfőtanácsos, helyettes polgármester.

Kisorsolták a Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulóját

Az őszi fordulót már közöltük, a tavaszi fordulót tegnap sorsolták az MLSZ-ben. A bajnoki küzdelmek a 14-es mezőnyre tekintettel már február 2-án megkezdődnek, bár az eddigi tapasztalatok szerint a hazai időjárási viszonyok az ilyen korai kezdésre nem alkalmasok. A Bocskay első mérkőzését Debrecenben játsza az Attila vagy Nemzeti ellen, amelyik a zöld asztalnál győzni fog. Az

5-ik fordulóban a Ferencváros, a 12-ikben a Hungária játszik Debrecenben. Az utolsó mérkőzés, akár csak legutóbb, Kispesten lesz.

Az „Ujkert FC” összes játékosai és azok a 16 éves fiúk, akik az Ujkert FC-ben óhajtának futballozni, vasárnap délután 3 órára az erdőn megjelenni szíveskedjenek a Rákóczi elleni mérkőzésre. Intéző.

A vidék legjobb uszói küzdenek vasárnap Debrecenben a kormányzó aranyserlegéért

Másodízben rendezik meg az úszósövetség a kongresszusok helyébe lépő kerületközi versenyt, amelyen a kormányzó aranyserlegéért küzdenek a vidék válogatott uszói. Dunántúl, Dél és Észak legjobbjai csapnak össze s az eredmények vetekedni fognak az országos bajnoksággal.

A versenyt ezidén Debrecen rendezik meg a nagyerdei uszodában és a legjobb vidéki uszók, akik között számos válogatott és rekordor is szerepel, — gyönyörű küzdelmeket fognak vívni.

A kerületi kapitányok az egyes kerü-

letek csapatai a következőképpen válogatták össze:

Dunántúl:
100 m: Abay-Nemes és Gróf I. PAC
— 400 m: Angyal TSC, Gyerkenyi-Pyber TAC. — 1500 m: Katona PAC, Bányai TSC. — 4x200 m: Angyal, Pyber, Abay-Nemes és Laczkó KTSE. — 200 m. mell: Bilits PAC, Kocsis GyUE. — 100 hát: Kovács PAC, Perler PAC. — Müugrás: Vécsei PUES, Novotárszky PAC.

Dél:
100 m: Báthy és Körösi SzUE. —

400 m: Maróthy és Papp SzUE. — 1500 m: Pleplár SzUE, Dömsödy OUE. — 4x200 m: Körösi, Báthy, Maróthy, Papp. — 200 mell: Vágó SzUE, Wlasits SzUE. — 100 hát: Gegög SzUE, Borbély SzHE. — Müugrás: Bojszár SzUE, Wolff SzUE.

Észak:
100 m: Kis MESE, Rentka II. DEAC. — 400 m: Weberman ETE, Kertay ETE. — 1500 m: Barócsi MESE, a másik úszó Debrecenből még bizonytalan. — 4x200 m: Ringelhanu II., Kuhinka, Fülöp és Kis, mind a négy MESE. — 200 mell: Borsos MESE és Rentka I. Debrecen. — 100 hát: Bitskey MESE, Heisler ETE. — Mü: Urszán és Blau DTE.

A verseny részleteire még visszatérünk.

Jegyezze fel a címünket!
Nyomatvány Könyv Klisé

szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk! **Szépen dolgozunk és jutányos áron!**

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vevőelvezető intézet • üzleti könyv gyár, klisé mintázat

DEBRECEN, Ferenc József ut 49. TELEFON 20-18.

ARZÉN

Irta: MAURICE DARCEAUX

Most végre föltette magában, hogy beszél Dechartre tanársegéddel, aki a Törvényszéki Orvostani és Kémiai Vizsgálatok Intézetének a helyettes vezetője volt és aki maga is részt vett a Bas-Diauvilleben exhumált hullák felboncolásában.

Dechartre tanársegédnek halvány fogalma sem volt róla, mikor az intézeti szolgálta bevitte hozzá Burnes névjegyét, hogy mit akarhat tőle egy amerikai hírlapíró. Az arzén-pörre a legkevésbé sem gondolt, hiszen az már hetekkel azelőtt befejeződött. De még mikor javában folyt és a legnagyobb izgalomban tartotta a kedélyeket, ő hozzá akkor sem fordult senki soha felvilágosításért. Ugyan mit is mondhatott volna ebben az ügyben ő, aki egyszerűen elvégezte a kötelességét: hullákat boncolt és megállapította bennük az arzén-mérgezés okozta halál legkétségtelenebb jeleit. Hogy ki mérgezte meg, miért mérgezte meg ezeket az embereket és milyen büntetést fognak a mérgezők kiszabni, ezt Dechartre tanársegédét egyáltalán nem is érdekelte. A felelősség meg mindenért a professzor vállán nyugodott s az igazságügyi hatóságok rajta kívül nem is érintkeztek az intézet egyetlen tagjával sem.

Annál nagyobb volt tehát Dechartre meglepetése, mikor az amerikai hírlapíró udvarias bemutatkozás után kijelentette, hogy az arzén-pörrel szeretne vele beszélgetni.

„De kérem uram, én ebben az ügyben igazán nem mondhatok semmit. Különben is pör tudomásom szerint régen befejeződött, a vádlottakat elítélték.”

„De az ítélet fellebbezés alatt van.”

„Gondolom, ez pusztán csak formáság. De akárhogy is áll ez a dolog, reám nem tartozhatik. Nem tudom az Egyesült Államokban, hogy áll ez a dolog, de nálunk Franciaországban az ilyesmi kizárólag az igazságügyi hatóságokra tartozik. Én nagyon szívesen látom Önt, de ha a pör iránt érdeklődik, akkor tessék talán a Palais de Justice-ben tudakozódní.

„Bocsásson meg, Mr. Dechartre, de én olyasmit akarok kérdezni Öntől, amit az igazságügyi hatóságok nem mondhatnak meg.”

„Kérem, csak tessék”, felelt kissé türelmetlenül a tanársegéd, „elvégre nekünk titkaink nincsenek.”

Az amerikai egy pillanatig elgondolkodott, aztán kirukkolt a nagy kérdéssel.

„Amit kérdezni akarok, Mr. Dechartre, az nem is diszkrét természetű dolog. Szinte azt mondhatnám, általános elvi jellegű kérdés ez. Azt szeretném, ha Ön, aki a törvényszéki orvostannak bizonyára kitűnő szakembere s aki bizonyára elgondolkodott már gyakran a maga tudományának legfontosabb kérdései fölött, őszintén megmondaná nekem, hogy

egy ilyen boncolásnak, kivált egy ilyen utólagos, hónapokkal, évekkel a haláleset után történő hullavizsgáltnak az eredménye kétségtelen bizonyosságú-e?”

„Kétségtelen.”

„Nem történhetik meg — bocsánat a laikus kérdésért — hogy a legkiválóbb tudós is téved egy-egy esetben.”

„Megtörténhetik, de csak — amint Ön igen helyesen mondja — egy-egy esetben. Itt azonban 22 esetről volt szó és a munka megosztva folyt.”

„Tehát nem Marmet professzor vezette az összes boncolásokat?”

„Nem. Oly óriási és sürgős munka volt ez, hogy meg kellett osztoznunk a feladaton. Igen sok hullát csak én és egy másik kollégám boncoltunk fel, a professzor azután legfeljebb ellenőrizte a mi eredményeink helyességét.”

„Tehát Önök önállóan, a professzor úr minden irányítása nélkül is állapították meg mérgezési eseteket?”

„Ugy van. A professzor úr elé legelőször csak akkor kerültek a hullák, mikor már mi átvizsgáltuk őket.”

„És egyetlen esetben sem volt semmi féle kétségünk?”

„De kérem, mondtam már, hogy nem.”

„Még csak egy kérdést, Mr. Dechartre. Kétségtelen, hogy a hullák teljesen abban az állapotban kerültek Önök elé, ahogy a temetőből beszállították őket?”

„Megenged, Mr. Burnes, de ez a kérdés már túlmegy a józanész határán. Csak nem gondolja, hogy itt az intézetben csempészett valaki

mérget a hullákba?”

„Bocsánat, tanársegéd úr, de...” Dechartre azonban már elvesztette a türelmét. Indulatosan kiáltotta:

„Semmi de! Az ön kérdései már valóságos gyanúsítások kezdenek lenni. Jegyezze meg magának, hogy a szervezetbe utólag nem lehet mérget belopni, az az orvos, aki az ilyen mérgegyagyagot nem tudná megkülönböztetni az élő szervezetbe bejutott, halált okozó mérgeadagtól, az megérdemelné, hogy elvegyék a diplomáját. Mi különben is azonnal hozzá szoktunk fogni a beérkezett hullák boncolásához, vagy ha ezt nem tehetjük a holttestek a jégkamrába kerülnek, amelynek a kulcsa állandóan a professzor urnál van. Jegyezze meg magának, hogy itt a professzor uron kívül a hullákhoz boncolás előtt hozzá nem férhet senki. És most elég volt.”

„Megyek, de Ön Mr. Dechartre, még bocsánatot fog kérni tőlem ezért.”

És Burnes kisített az intézetből. A kapuban azonban megállott, megtölte kis fapapáját, rágyújtott és elégedetten dörögte magában.

„Ezért a gorombaságért még számolni fogok ezzel az indulatos fiatalemberrel. De most első a nyomozás. Tehát a holttestekhez senki más nem férhetett hozzá boncolás előtt, mint Marmet professzor? Hm. Azt hiszem, sokkal többet tudok már a dologról, mint mielőtt idejöttem. Mindenesetre többet, mint ez a dühösködő fiatalember, aki nem lát tovább az orrahegyénél.”

(Folytatjuk.)

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszerárak. E héten a következő gyógyszerárak tartanak északi szolgálatot:

„Nap”, Tolvaj Imre, Piac u. 1. Piac és Hatvan u. sarok. „Muraközy”, Preisler Ernő, Piac u. 72. Deák Ferenc ucca sarok. „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8., a színház mellett. „Arany János”, Bozóky György, Csapó u. 66. Csapó uccai kanyar. „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospécsi út 16.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLAS:

Az időjárás elemek debreceni értékei: Minimum 14.7, maximum 33.6, este 6 óraker a hőmérséklet 26.6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 757.7 mm. gyengén súlyyodó irányzattal.

Prognózis: Északnyugati, északi szél, változó felhőzet, több helyen zivataros esők, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

PÉNTEK, július 19.
Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.20: Időszéri apróságok (felolvasás). 10.45: Ifjúsági köllemények (felolvasás). 12.05: Triumph énekegyüttes, Tagjai Vigh Jenő, Balassa József, Révész Imre, Gerő György. 1.00—2.30-ig: A József nádor 2. honvédegysége zenekara. Vezényel Seregi Artur. 4.10: A rádió diákkörüljárása: A Balaton és a benne élők. Baloghné Hajós Terézia előadása. 5.00: Közvetítés a Dunakorzó-kávéházából. Setét György szalón és jazzzenekarának műsora. Közben kb. 5.30: Evezős világnagyságok. Cambridge—Hungária—Pannónia találkozó. Hautzinger Rezső előadása. 6.00: Dramairodalmunk és a zene. Lavotta Rezső előadása. 6.35: Bodán Margit magyar nótákat énekel. Kisér Veres Lajos és cigányzenekara. Szünetben körülbelül 7.10: Sportközlemények. 7.50: Munkásféltóra. 8.20: Hanglemezek. 9.20: Hírek. 9.45: Az Opearház tagjából alakult zenekar. Vezényel Serly Tibor. Közreműködik Temesváry János (mélyhegedű). Szünetben körülbelül — 10.20: Időjárásjelentés, 11.00: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Len Baker jazzzenekarának műsora.

Budapest II.

6.45: A Száz könyv sorozatban Benedek Marcell beszél Racine Phaedrájáról. 7.05—8.05-ig: Végh Sándor (I. hegedű). Szervánszky Péter (II. hegedű). Koromzay Dénes (mélyhegedű) és Palota Vilmos (gordonka). 8.10: Modern művészet. Körmendi András előadása. 8.40—9.30-ig: Közvetítés a Kovacevics-étteremből. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. 9.35: Hírek, időjárásjelentés.

◆◆◆

— **Izraelita istentiszteletek.** A Deák Ferenc uccai templomban pénteken este szombatköszöntő ima hét óra húsz perckor. Szombaton reggel hét óraker. Délután feltizenegykor. Délután félhat óraker. Szombatvégi ima este nyolc óra tíz perckor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egyegyed nyolc óraker. Szombaton délután bibliai magyarázat öt óraker. Egyébként, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél hét óraker, este hét óra negyven perckor.

— **Istentiszteletek az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 7.15, szombat reggel 7.30, d. u. 5.30 óraker. Szombat kezdete péntek d. u. 7.05, vége szombat este 8.13 óraker.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 JÚLIUS 19. KEDD. A debreceni közpórházban is megkezdik a vérbajos betegek kezelését az Erlich-Hata 606. újonnan felfedezett gyógyszerrel.

A debreceni munkáséimnázium értesítójében Zalai János dr. főreáliskolai tanár közli, hogy a munkáséimnázium évi fentartása 638 korona 43 fillérbe került, a bevétel pedig 808 korona 53 fillér volt s így a éimnáziumnak jövő évi megindításához 170 korona 10 fillérje van.

Fülöp Miklós bádogos és szerelőmester eljegyezte Engländer Olgát Tatáról.

1915 JÚLIUS 19. HÉTFŐ. Woyrsch vezérezredes győzelme Radom kormányzóságban. Hindenburg hadseregei folytatják előnyomulásukat Lomza és

— **Az osztályosorsjáték hízása.** 2000 pengőt nyert: 12156, 31356. — 1000 pengőt nyert: 64978, 68808, 71387. — 500 pengőt nyert: 18926, 42651, 42741, 64849, 67167, 68276. — 300 pengőt nyert: 3799, 21924, 22977, 24609, 31493, 35679, 36155, 36282, 41808, 42777, 56062, 56127, 65094, 66591, 66662, 79307, 80616.

Üzembiztos BÉRAUTÓ

helyi és külföldi túsókra is megrendelhető: 32—99. — TAPOLCZAI.

— **Felhívás.** Mindazon diplomásokat és érettségizetteket, akik még nem jelentkeztek, felkérjük, hogy jelentkezésükkor a megfelelő képesítést igazoló okmányt hozzák magukkal, legkésőbb e hó 20-ig. Jelentkezés Piac u. 77. sz. alatt délután 4—6 között. Tiszántúli Diplomás Blokk Intéző Bizottsága.

— **Eltűnt egy zsák zöldbab.** Szikszay Józsefné, Csapó ucca 78. szám alatt lakó piaci árus tegnap reggel 8 zsák zöldbabot rakott ki a Rákóczi uccai piacon eladás végett. Egy zsáknak hamarosan gazdája is akadt, de a vevő elfelejtett fizetni érte. Egy asszony és egy fiú voltak a közelben, mindkettőt előállították a rendőrségnek, de tagadják a lopást. A nyomozás folyik.

Kurland tartományokban. A „Giuseppe Garibaldi” olasz cirkáló elszülyesztettük.

A király Boros Miksa 39. gyalogezredbeli tartalékos zászlóost tartalékos hadnaggyá nevezte ki.

A katonai állomásparancsnokság átiratot intézett Debrecen város tanácsához, amelyben közli, hogy a kolerajárvány teljesen megszűnt a debreceni fogolytáborban.

1925 JÚLIUS 19. VASÁRNAP. A pályaudvaron százakra menő tömeg várta a Péterfia uccai gyilkosság gyanúsítottjait.

Egy Amerikát járt bagaméri földműves bottal agyonverte édesanyját.

A Fehér és Ritter-cég nyerte el a Nagytemplom kijávitási munkálatait.

— **A főiskolai világbajnokság postája.** Rampacher Pál szabadalmi bíró a Bélyeggyűjtők Egyesületében érdekes és nívós előadást tartott az augusztus hó 10—18-ig tartandó főiskolai világbajnokság postájáról. az ez alkalomra kiadott keretes emlékbélyeg kiadásáról s a már forgalomban levő alkalmi és propaganda betűzőkről. A kibocsátott alkalmi bélyeg és forgalomban levő bélyegzők Springer József fotó- és papírüzletében közszemlére vannak kitéve, ahol azok megrendelhetők.

— **Aranyéret, zálogcéduláért,** ezüstért feltűnő magas árat fizetek. Frankl, Miklós ucca 8.

— **Kettéhasadt egy hollyó — 1000 év előtt.** Londonból jelentik: Kuiper tanár, a kaliforniai san-joséi Lick-csillagvizsgáló vezetője, 36 hüvelykes óriástávcsövön át megállapította, hogy a Nova Hercules bolygó kettéhasadt. Maga az esemény ezer évvel ezelőtt történt, mert ennyi idő alatt érkezik a fény a Nova Herculesről a földre. A szétrepedés után keletkezett két új csillag anyaga és fénye körülbelül egyenlő és bizonyos vonásaik arra engednek következtetni, hogy állandóbb jellegűek a többi csillagoknál.

— **Tolvaj a folyosón.** Benedek Gizella, Széchenyi ucca 42. szám alatti lakásának emeleti folyosójáról ismeretlen nő két, szellőztetés végett kikapott párnát elvitt. A tolvajt keresik.

— **En egy szegény asszony vagyok...** Rongyos, szikkadt arcú kis öregasszony tipegett be a szerkesztőségbe, csendesesen köszönt és letett az íróasztalra egy levelet. A kusza, szálcás betűkből egy magaraha gyott öregasszony esdő szava árad a jószívű emberek felé: „En egy szegény asszony vagyok és senkim sincs, aki rajtam segítsen...” A szegény beteg asszonymak betevő falatja sincs, a lakbérét sem tudja fizetni és kilakoltatás előtt áll. Kéri az embereket, akiknek megcsik rajta a szívük, juttassák el adományikat a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalába, ahonnan továbbítani fogják őhozzá.

— **Nem lehet tanítónő, mert túl-kövér.** Londonból jelentik: Newyork közoktatási tanácsa megtagadta a tanítónői oklevelet Freistater Róza tanítónőjelöltől, mert nem sikerült neki testsúlyát hat hónap alatt 82 kilóról 68 kilóra csökkentenie. A jeölt azzal védekezett, hogy a tanács kívánságára sikerült lényegesen lesoványodnia és ha még hathavi haladékat kapott volna, elérhette volna a kívánt súlyt. A tanács ezzel szemben hangoztatta, hogy a tanítók szolgáltatásnak a növedékeknek követendő egészségi példát és hogy egyébként a kövérebb tanerők rövidebb ideig élnek, ami súlyosan megterhelné a város nyugdíjpénztárát.

— **Weisz Rózi, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője és Weisz Magda nevéket „Ambrus” névre változtatták át.**

— **Vízhatlan bársony.** Londonból jelentik: Az angol bársonygyárak szövetsége laboratóriumának sikerült vízhatlan bársonyt előállítania. Az új eljárással készített bársony, amelynek műszaki részleteit titkolják, fény és puhaság tekintetében a legfinomabb készítményekkel versenyez és a legerősebb záporban is lehet viselni, mert nemcsak vízhatlan, de nem gyűrődik és a víz nem hagy rajta látható nyomot.

— **Ma este mutatkozik be a Horthy-hangversenyzenekar a Vigadóban.** Bizonytalan időjárás következtében a mult pénteken elmaradt hangversenyt ma tartja meg a Horthy-hangversenyzenekar. A megnyilvánult hatalmas érdeklődés alapján kilátás van arra, hogy a Vigadó zsúfolásig megteljen a zenét szerető közönségnek ritka kellemes és élvezetes esti szórakozásban lesz része. A zenekar karnagya Szücs Gergely zenetanár, koncertmestere Szendy Tihamér zenetanár. A hangversenyre belépődíj nincs, sőt a villamoson váltható 80 filléres jegyből a Vigadó minden fogyasztásnál 60 fillért bevált. 50 filléres zónák, filléres halkülönlegességek és olcsó italok kaphatók. A hangverseny pontosan félkilencor kezdődik.

— **A Dr. Oetker-féle befőzőpor újabb időben a legjobb eredménnyel használják,** mert ez a készítmény nemcsak előnyösen befolyásolja a gyümölcsök ízét, hanem hosszú ideig frissen tartja. Használata egyszerű, tiszta, az ára olcsó. Egy csomag Dr. Oetker-féle befőzőpor elég 5 kg. gyümölcsre vagy izre, hogy azt a penésztől megóvja. A háziasszony, aki ezt a készítményt egyszer megismerte, az állandóan fogja a befőzendő gyümölcsökhöz és ízekhez használni és nem lesz oka többé a penészes befőtt miatt bosszankodni.

— **A péksütemények vasárnap és Szent István-napon hadigondozottak által való uccai árusítása.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr rendelete értelmében értesitem a város érdekelt lakosságát és a hadigondozott uccai árusokat, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr az 1891. évi XIII. t.-c. 3. §-ában nyert falhatalmazás alapján az ipari munka szünetelésének szabályozása tárgyában 1921. évi november hó 18. napján 95.537/1931. K. M. sz. alatt kiadott rendelet 3. §-ának hatodik bekezdését a belügy- és földmívelésügyi miniszter urakkal egyetértően a következő rendelkezéssel egészítette ki: „Hadigondozott uccai árusok péksüteményt vasárnapokon és Szent István-napján reggel hét órától a szombatra nézve megállapított záróráig árusíthatnak.” Debrecen, 1935 július 3. Dr. Vargha Elemér sk., h. polgármester.

— **A Pesti Tőzsde új számában Horthy eJnő, Matolcsy Mátyás, Hacsak Géza, dr. Rosta János és mások nyilatkoznak.** Az értéktőzsdéről, a gabonatőzsdei áremelkedésekről, a legújabb ipari tranzakciókról, gyár-alapításokról stb. érdekes információkat közöl a lap, amelynek textil, biztosítási, vas- és gépipari, vegyészeti, vidéki hitelélet rovatai is igen érdekesek.

Háztartási alkalmazottat?

keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

KÖZGAZDASÁG

NAGY FORGALOM A KUKORICA-PIACON

Határidőüzlet:

Búza: októbere 15.25, 20, 16, 22, 23, 17, 14, 18, 22, 24; zárlat 15.22-24.

Rozs: októberre 11.60, 57, 55, 53, 50, 49; 45; 52; 47; 50; zárlat 11.48-50.

Tengeri: júliusra 11.80 82, 85, 82, 85, zárlat 11.85-87; augusztusra 11.55, 60; 58, 57, 60; zárlat 11.60-62; 1936 májusra 12.02, 05, 08, 10; 12; 09; 10; 08; 10; zárlat 12.10-11.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 14.90-15.15; 75 kg. 15.05-15.30; 79 kg. 15.20-15.45; 80 kg. 15.35-15.60; felsőtiszai 77 kg. 14.80-15.00; 78 kg. 14.95-15.15; 79 kg. 15.10-15.30; 80 kg. 15.20-15.40.

Rozs: 11.40-11.60. Tak. árpa 12.75-13.25. Zab 15.75-15.85. Tengeri közr. 11.45-11.50.

A készárúvásáron búza 20 fillérrel drágább, rozs nem változott, zab 10-25 fillérrel drágább, tengeri nem változott, tak. árpa 25 fillérrel drágább, búzakarpa 10 fillérrel olcsóbb.

DEBRECENI PIACI TERMÉNY-ÉS TAKARMANYÁRAK

Búza 13.50-13.30, rozs 10.00-9.50, árpa 13.00-12.50-12.00, tengeri 14.00

-13.50-13.30, lucerna 800, 810, 750, 740, 730, 700, széna 660, 550, búkköny 600, alomszalma 220-200, rozsszalma 240, zsúpszalma 200.

DIÓ-ÉS BABHOSSZ — MÁKBESSZ

Sajnos, a korai fagy és a kedvezőtlen időjárás a dió árát is megszilárdította. Az őszi diószüret még áttekinthetetlen, de így is a dió ára 120 pengő körül van, holott nem olyan régen még 75 pengő volt. Nemrégiben azonban 132 pengős ár is előfordult.

A mag- és hüvelyespiacon talán még legjobban a dión kívül a fehérbab ára emelkedett, amely most 24 pengő, míg legmelyebb ára 13 pengő volt.

Ugyanekkor a mák ára inkább visszafejlődőben van, bár még az ideai hozan eredménye bizonytalan. — A mákbessz oka, hogy még mindig tekintélyes készletek vannak eladatlanul a múltévi kampányból.

Hivatalos valutaárfolyamok

1 angol font 16.65-16.95, 100 cseh-korona 14.15-14.35, 100 USA dollár 335.70-339.70, 100 francia frank 22.30-22.50, 100 román leu 3.20-3.30, 100 lira 29.90-30.25, 100 német márka 136.00-137.60, 100 osztrák silling 80.00-80.70, 100 svájci frank 110.70-111.65, 100 dinár 7.80-8.30.

ALLATVÁSÁROK

A mai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2521 darab sertést. Árak élő súlyban kilogrammonként: prima uradalmi nehézsértés páronként 340 kilogrammon felül 79-80, közepes 76-80, könnyű 60-80 filér. A vásár irányzata élénk volt, az árak emelkedtek.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Július 19., pénteken: Aszód (állatvásári, Csenger, Gyula, Szentcs, Veszprém (havi).

Július 20., szombaton: Böhönye, Gyula, Hosszúhetény, Szentcs.

Július 21., vasárnap: Baja, Cegléd, Érsekudkert, Gyula, Jászkisér, Török-szentmiklós.

Július 22., hétfőn: Alap, Büdcszentmihály, Csákvár, Fadd, Győr, Jánoshalma, Körmen, Kőszeg, Kunmadaras, Mátészalka, Mike, Németboly, Nógrád, Szany, Szeghalom, Szentgothárd, Szöny Szikszó, Tatabánya (havi), Tokaj, Vepelét.

Július 23., kedden: Bicske, Nagypirit, Szobathely, Újpest, Zalaszántó.

Július 24., szerdán: Alsónémedi, Bicske, Lébény, Nagymaros, Nyírmada, Zomba.

Július 25., csütörtökön: Marcali, Pelérd, Tét, Túrje, Zirc.

Július 26., pénteken: Erdősokonya.

Iuarosberény, Lesencetomaj, Zirc

Július 27., szombaton: Apátfalva.

Július 28., vasárnap: Felsődabas, Kis-kunlacháza, Újkécske.

Július 29., hétfőn: Bácsbokod, Bonyhád, Csepreg, Devecser, Dunavecse, Söjtör.

Július 31., szerdán: Kutas, Nyírlugas, Vészto.

HIRDETME NY

A hízlaló gazdaságok részére szállított morzsolt tengeri, búza és rozskorpa szállítása esetében az eredetileg folyó ávi április hó 30-ig engedélyezett 20, illetve 25%-os vasúti fuvardíj kedvezmények érvényességét, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr folyó évi április hó 29-én kelt 27.533. számú rendeletével — azonos feltételek és módzatok mellett — folytatólagosan 1935. évi augusztus hó 31-ig meghosszabbította. Az érdekelt gazdák között a kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványokat, illetve a hízlaló gazdaságok részére a kedvezmény igénybevételéhez szükséges bizonyítványokat továbbra is a gazdasági felügyelőség (Vármegyeháza) igényelheti. — Debrecen, 1935 június 25. H. polgármester.

Vásároljon hirdetőinknél.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban HETKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

„Házasság” jellegre leadott levelet nem az illetékes vette át, kérem írjon ismét.

Margit-szálloda

Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fűrdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikához, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Betöltendő állás

Némi gyakorlatifal bíró intelligens tanulóanyat felveszek, Bíró Róza, Bethlen u. 5. sz.

Segédet

keresek augusztus 1-re, aki textil-, fűszer és rövidárú szakmát teljesen érti. Lindenfeld, Esztár. 1137

Azonnali

belépésre keresek vizsgázott gépészt. Személyesen előnyben. — Friedmann Armin, Pocsaj. 2655

Állást keresők

Idősebb úrnő, ki a háztartás minden ágában jártas azonnala házvezetőnőnek ajánlkozik. Varrást és német tanítást is vállal. Ajánlatok a kiadóhivatalba. 42

Házivarrónő,

felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 fillérről ajánlkozik. Széchenyi u. 43. hátul az udvarban. 128

Üzletek

Arany János 18, kettő bolti helyiség kiadó. Egyik fodrásznak alkalmas. Értekezés Szilágyi, Piac 41. 1142

Üzlethelyiség

kiadó, villany termofort keresek megvételre. Hunyadi ucca 14. Sirkóraktár. 1069

Fűszerüzlet

nagy vevőkörrel, teljes árufelszereléssel aug. 1-re átadó. Cím a kiadóban. 1141

Kiadó lakás

Különbejárátú csinosan bútorozott szoba kiadó. Ugyerott hatalmas legyező palma eladó, Török Bálint 25. 2654

Széchenyi ucca legelején teljesen különbejárátú uccai tiszta bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 76

Három szoba, hall, teljes komfortos családi ház kiadó. Vilmos császár út 20. Telefon 11-92. 2577

Ingatlan

Családi ház, 2 szoba, konyha, speiz, szivattyú kút, elköltözés miatt eladó. Klapka ucca 12. szám. 2632

50-60 hold csióosztályú fekete földet tanúával megvételre keresek. — Ajánlatot ármegjelöléssel „Készpénzzel fizetek” jellegre Debreceni Újság főkiadóhivatalában, József királyi herceg u. 2. 1383

Eladás

Megvettem ötezer freskó különböző méretű inget. Adom 4 pengő helyett 2.28-ért. Steier-dívatház, Csapó ucca 10. 1117

STEYR TIP. XII.

CABRIOLETT

4 személyes eladó NEUBAUER KÉTMALOM UCCA 4.

Legkitűnőbb minőségű szegedi paprikakülönlegességek olcsón kaphatók: Lindenfeld, Simonffy u. 7. 344

Férfi. és nőcipők olcsón eladók. Papp Márton, Hortobágy u. 13. 55

Kotló

alá való fehér bántán tojás és faj galambfi kapható. Apaffi-u. 20. sz. 1075

Sírbolt

Köztemetőben olcsón eladó. — Sirkövek gyári árban, minden kivételben. Hunyadi ucca 14. Sirkóraktár. 1070

Hálószoba, két rézág, madracok, sodronyok, konyhaszekrény, hencser, asztal eladó, Arany János u. 6. Kapu alatt balra. 1082

Asztaliször, 2 1/2 plattnis, egy 5. számú öntött vaskályha, 2 drb. karos kerti fotel, 1 kandeláber, egy 3-as virágállvány, szervizek, — mokkás, boros, likőrös, vizes, gyümölcsös és téisztás, továbbá nippel, matyó terítők s goblein párna, lapok, jókarban azonnali eladók. Megtekinthetők délutáni órákban. Apaffi ucca 32. szám. 74

Chevrolet-autó, üzemképes, olcsón eladó. Csapó u. 10., az udvarban. 28

Könyvszekrény, jég szekrény, faragott ebédli, hálók, vitrin, hármasszekrény, asztalok, cipők, hencser, rádió eladó. Degenfeldtér 8.

Bútor

Eladók antik fotellek, asztalok, egy ágy, vitrin, két szék, egy ebédli megbízásból. Miklós 51, Czegléd. 1143

Bútorok, ebédli berendezés, — háztartási cikkek elköltözés miatt eladók. Megtekinthető 9-11 és 2-4-ig Alföldi palota II. e. 5. 57

Vétel

Lőszerszámot, 4 lóra való, megvételre keresek. Széchenyi ucca 45. 1392

Anyarozot legmagasabb napi árban vesz „Tisza” gyógyszertár Debrecen. Magoss György tér 9. 1119

Ellátás

HUNGARIA-PENSIO Piac u. 59. szám alatt megnyit. Kíváló konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták. Érdeklődni: Szent Anna u. 9. sz., I. em. Telefon: 23-39.

Zsidó diák internátusban a beiratkozás június 15-én kezdődik. Nemzetőr ucca 6. Telefon: 10-70. 545

Oktatás

Középiskolások pótvizsgái előkészíték. Érdeklődni: Szent Anna u. 31. alatt sziveskedjék 2656

Német órát ad, egy hónapban 24 órát 6-—pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy fél év alatt perfektül tud. Kossuth u. 41. 543

Különböle

Eltörött dísztárgyak, nippel, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány rádióházban, Szent Anna 1. — Kiegészítő villanygépet becserelek. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón. 1098

Túristajegyvel rendelkező útítársat keresek július 27. vagy 28-ára Budapestre. Jelentkezés a kiadóba. 79

Elvesztette egy nagyon szegény beteg aszszony egyetlen emléktárgyát, egy kis nikkelt karórát a Szent Anna ucca, Miklós vagy Csapó uccán. Kéri a jószívú becsületes megtalálót, adja le vagy a rendőrségen, vagy a kiadóhivatalban. 77

Olcsó malom! Nagylétán a Somogyi-malom kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Felvilágosítás Nagylétai Takarékpénztárnál. 2564

A szerkesztésért kiadásért felőlő: Thury Levente. Laptulajdonos a Debreceni Független Újság vállalat. Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.